

రాజవామ్మంగిలో పొంగి ప్రవహిస్తున్న మడ్రో వారు

పాంగుతున్న వాగులు

వర్షంతో నీటమునిగిన పంటపొలాలు

ప్రజాశక్తి - యంత్రాంగం
కొద్దిరోజులుగా కురుస్తున్న భారీ వర్షాలతో రాష్ట్రంలోని పలు ప్రాంతాల్లో వాగులు, పంకలు పొంగి ప్రవహిస్తున్నాయి. పల్లపు ప్రాంతాలు జలమయమయ్యాయి. ఎగువ ప్రాంతాల్లో కురుస్తున్న వర్షాల కారణంగా అన్ని ప్రధాన నదులు పొంగి ప్రవహిస్తున్నాయి. జలాశయాలు నిండాయి. అదివారం సాయంత్రం తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో కురిసిన వర్షంతో మన్యంలోని రాజవామ్మంగి మండలంలోని మడ్రో, కింప్ర పెద్దేరు, లబ్బర్తి, ఒట్టిగడ్డ వాగులు పొంగి ప్రవహిస్తున్నాయి. రంపచోడవరం మండలంలో పందిరిమామిడి తాళ్లపాలెం, తాటివాడ కాలువలు పొంగి ప్రవహిస్తున్నాయి. రాజమహేంద్రవరంలోని పల్లపు

ప్రాంతాలు జలమయమైనాయి. ప్రత్తి, పొగాకు పంట పొలాల్లో నీరు చేరింది. తాండవ రిజర్వాయర్లోకి భారీగా వర్షపు నీరు వచ్చి చేరుతోంది. నీటి నిల్వ సామర్థ్యం 380 అడుగులు కాగా, ప్రస్తుత నీటి నిల్వ 379.1 అడుగుల మేర చేరినట్లు అధికారులు తెలిపారు. ప్రకాశం జిల్లా నాగులుపులపాడు మండలంలో మిర్చి పంట నీటమునిగింది. చిత్రూరు జిల్లాలో మూడు రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాలతో చెరువులన్ని నిండిపోయాయి. ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే చెరువులు తెగే ప్రమాదముందన్న ఆందోళన వ్యక్తమవుతోంది. వేరుశనగ పంట పీకే దశకు చేరుకోవడంతో వర్షాల వల్ల దెబ్బతినే పరిస్థితి వస్తుందని రైతులు బెలుతున్నారు. అదివారం నాడు జిల్లా వ్యాప్తంగా అన్ని మండలాల్లో వర్షం కురిసింది.

వినాశకర బిల్లులపై రైతాంగం కన్నెర్ర

- హర్యానా, పంజాబ్ లో రోడ్ల దిగ్విధనం
- బిల్లు ప్రతులతోపాటు
మోడీ డిప్టిబొమ్మ దగ్ధం

7

నేటి నుంచే బడులు

- పాఠశాలలకు అందని
థర్మల్ గస్, ఆక్సిమీటర్లు

ప్రజాశక్తి-అమరావతి బ్యూరో
రాష్ట్రంలో బడులు సోమవారం నుంచి ప్రారంభం కానున్నాయి. పాఠశాలలకు వచ్చే ఉపాధ్యాయులకు, విద్యార్థులకు కరోనా లక్షణాలను గుర్తించేది ఎలానే అర్థం కావడం లేదు. విద్యార్థుల సందేహాల నివృత్తికి సోమవారం నుంచి కంటాన్మెంట్ పరిధిలోని పాఠశాలలు మినహా మిగిలిన వాటిని తెరవాల్సి తెలిసిందే. అయితే, ఇప్పటి వరకు పాఠశాలలకు థర్మల్ స్క్రీనింగ్, ఆక్సిమీటర్లు, ఫేస్ మాస్కులను పాఠశాల విద్యార్థులు అందించ లేదు. విద్యార్థుల ఆరోగ్య స్థితిని పరీక్షించేందుకు పాఠశాలల వద్ద పారామెడికల్ సిబ్బందిని నియమించలేదు. విద్యార్థుల కోసం రవాణా పొరబట్ట ప్రత్యేకంగా లేవు. కెజిపి, గురుకుల ప్రాథమిక పాఠశాలలకు పంటి తెరవడం లేదు. అక్కడి విద్యార్థుల సందేహాల నివృత్తి సందేహాంగానే మిగిలింది. తొలుత 9 నుంచి 12వ తరగతుల ఉపాధ్యాయులే పాఠశాలలకు వచ్చాలని ప్రకటించారు. ప్రాథమిక, ప్రాథమికోన్నత, ఉన్నత పాఠశాల ఉపాధ్యాయులంతా రావాల్సిందేనని పాఠశాల విద్యార్థుల కమిషనరు అదివారం స్పష్టం చేశారు.

ప్రభుత్వం నిద్రపోతుందా?

- వర్షాలకు భారీగా దెబ్బతిన్న పంటలపై సిఎం స్పందించాలి
- పంట పొలాలను పరిశీలించిన ఎపి రైతుసంఘం బృందం

ప్రజాశక్తి- విశేషం (కర్నూలు జిల్లా)
అతివర్షిత రైతులు కన్నీరు పెడుతుంటే, అదుకోవాల్సిన ప్రభుత్వం నిద్రపోతుందా? అని ఎపి రైతు సంఘం నాయకులు ప్రశ్నించారు. భారీ వర్షాలు, క్షీణించే ప్రాజెక్టు బ్యాక్ వాటర్ వల్ల ఆత్మత కూడా, నంది కొల్లూరు నియోజకవర్గం పరిధిలోని కొత్తపల్లి, వెలు గోడ, జూపాడుబండ్ల పోలిరెడ్డి పాడు, పాముల పాడు, అత్తకూరు మండలాల్లో నీటి ముంపునకు గురైన పంట పొలాలను, ఇళ్లను ఎపి రైతు సంఘం బృందం అదివారం పరిశీలించింది. ఈ సందర్భంగా 'మమ్మల్ని ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదు. వేల రూపాయలు పెట్టుబడి తప్పిస్తే నష్టపోయాం' అని బాధితులు రైతు సంఘం నాయకుల

ఎదుట వాపోయారు. అనంతరం రైతుసంఘం రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులు పి నరసింహారావు, కర్నూలు తూర్పుజిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి ఆతతోట రాజశేఖర్ మాట్లాడుతూ తక్షణమే రైతులను, కొలు రైతులను అదుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. రెండు వారాలుగా వీలైనా లేకుండా కురుస్తున్న వర్షాలకు రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోయారని తెలిపారు. పంట నష్టాన్ని అధికారులు వెంటనే అంచనా వేయాలని డిమాండ్ చేశారు. రైతులకు రబీ సీజన్లో పంట సాగుకు అవసరమైన విత్తనాలు, ఎరువులు ఉచితంగా అందజేయాలని కోరారు. టీమా కంపెనీని ద్వారా పరిహారం అందించే విధంగా అధికారులు చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు.

పెరుగుతున్న డిశారిలు

- 24 గంటల్లో
7,738మందికి కరోనా
- కోలుకున్న 10,608 మంది

ప్రజాశక్తి- అమరావతి బ్యూరో / న్యూఢిల్లీ
రాష్ట్రంలో ఆస్పత్రుల నుండి డిశ్చార్జ్ అవుతున్న కరోనా బాధితుల సంఖ్య క్రమంగా పెరుగుతోంది. కొద్ది రోజులుగా రోజువారీ సమోదయమున్న కరోనా కేసుల కన్నా కోలుకోని డిశ్చార్జ్ అవుతున్న వారిసంఖ్య ఎక్కువగా ఉంటున్న విషయం తెలిసిందే. తాజాగా గడిచిన 24 గంటల్లో 10,608 మంది సంచారద్రాగ్ కలుకోని డిశ్చార్జ్ అయ్యారు. అదే సమయంలో 70,455 మందికి రోగ నిర్ధారణ పరీక్షలుచేయగా 7,738 మందికి వైరస్ సోకినట్లు తెలిసింది. 57 మంది చనిపోయారు. తాజా గణాంకాల ప్రకారం రాష్ట్రంలో కరోనా రోగుల సంఖ్య 6,25,514కు చేరింది. అదివారం కుష్మాలో ఎనిమిది మంది, అనంతపురం, చిత్తూరు జిల్లాల్లో ఏడుగురేనీ, ప్రకాశం, విశాఖపట్నంలో ఆరుగురేనీ, తూర్పుగోదావరి, కర్నూలు జిల్లాల్లో నలుగురేనీ, కడప, శ్రీకాకుళం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాల్లో ముగ్గురేనీ, నెల్లూరు, విజయనగరం జిల్లాల్లో ఇద్దరేనీ

చొప్పున మృతి చెందారు. దీంతో కరోనా మృతుల సంఖ్య 5,350కు చేరింది.

దేశ వ్యాప్తంగా 92,605 మందికి ...

శనివారం ఉదయం నుంచి అదివారం ఉదయం వరకూ 24 గంటల్లో దేశవ్యాప్తంగా 92,605 మందికి కరోనా సోకింది. అదే సమయంలో 94,612 మంది కోలుకోగా, 1,133 మంది మరణించినట్లు కేంద్ర వైద్య ఆరోగ్యశాఖ తెలిపింది. దేశంలో కరోనా బాధితుల రికవరీ రేటు 79.68 శాతానికి చేరుకుందని, మరణాల రేటు 1.61 శాతంగా ఉందని పేర్కొంది.

జిల్లాల వారీగా ఒక్కరోజులో సమాధి కేసుల వివరాలు			
జిల్లా	24 గంటల్లో కేసులు	జిల్లా	24 గంటల్లో కేసులు
అనంతపురం	539	ప్రకాశం	869
చిత్తూరు	794	శ్రీకాకుళం	476
తూర్పుగోదావరి	1260	విశాఖపట్నం	342
గుంటూరు	582	విజయనగరం	446
కడప	267	పశ్చిమగోదావరి	1005
కృష్ణా	439	మొత్తం	7,738
కర్నూలు	275	ఇతర రాష్ట్రాలు	00
నెల్లూరు	444	విదేశాలు	00
మొత్తం			7,738

ముగ్గురి ప్రాణం తీసిన అతివేగం

విద్యుత్తు స్తంభాన్ని ఢీకొట్టిన కారు

ప్రజాశక్తి- మార్కెటుమిల్లి (తూర్పుగోదావరి)
అతివేగం ముగ్గురు యువకుల ప్రాణం తీసింది. పర్యాటక ప్రాంతాలను తిలకించేందుకు కారులో వచ్చిన ఐదుగురు యువకులు తూర్పుగోదావరి జిల్లా మార్కెటుమిల్లి శివారులో అదివారం ప్రమాదానికి గురయ్యారు. వారిలో ముగ్గురు మృతి చెందగా, ఇద్దరు తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. పోలీసుల కథనం ప్రకారం... కష్టా జిల్లా విజయవాడకు చెందిన పులి ప్రవీణ్ కుమార్ (24), పూర్వ వెంకటనాయ (24), తెలంగాణ రాష్ట్రం కొత్తగూడెంకి చెందిన లవంగ్ భరత్ (24), షేక్ ఆసీఫ్, పాల్యంపకు చెందిన సదీర్ బాషా స్నేహితులు. వీరంతా కొన్నేళ్ల క్రితం విజయవాడలో కలిసి చదువుకున్నారు. వీరంతా పర్యాటక ప్రదేశాలను తిలకించాలనుకున్నారు. ఈ నెల 19న కొత్తగూడెం నుంచి కారులో భద్రాచలం మీదుగా పర్యాటక ప్రాంతాలను చూసుకుంటూ అదివారం మార్కెటుమిల్లి చేరుకున్నారు. అతి వేగంగా వస్తున్న కారు అదుపు తప్పి మార్కెటుమిల్లి శివారు రోడ్డు వక్రన విద్యుత్తు స్తంభాన్ని ఢీకొంది. దీంతో భరత్, పూర్వనాయ, ప్రవీణ్ కుమార్ అక్కడికక్కడే మృతి చెందారు. ఆసీఫ్, సదీర్ బాషా తీవ్రంగా గాయపడ్డారు.

'సచివాలయ' పరీక్షలు ప్రశాంతం

బనారేషన్ పరీక్షా కేంద్రం వద్ద పిఎం కెట్ వేసుకొని విద్యార్థులను తనిఖీ చేస్తున్న సిబ్బంది

ప్రజాశక్తి- అమరావతి బ్యూరో
రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా గ్రామ, వార్డు సచివాలయ పోస్టులకు సంబంధించిన పరీక్షలు తొలి రోజు ప్రశాంతంగా జరిగాయి. అదివారం ఉదయం, మధ్యాహ్నం కలిసి రాష్ట్రంలో 3,280 పరీక్షా కేంద్రాల్లో 6,81,664 మంది పరీక్షలు రాయాల్సి ఉండగా

5,06,308 మంది రాశారు. 1,75,356 మంది గైర్వాహజరయ్యారు. 300 మందికిపైగా కరోనా అనుమానితులు, 50 మందికిపైగా కరోనా రోగులు కూడా పరీక్షకు హాజరయ్యారు. వీరికోసం ప్రత్యేకంగా ఐసోలేషన్ పరీక్షా కేంద్రాలను ఏర్పాటుచేశారు. ఇక్కడి ఇన్స్పెక్టరు, ఇతర సిబ్బందికి పిఎం కెట్ ను సరఫరా చేశారు. ఐసోలేషన్ కేంద్రాల్లో పరీక్ష జరుగుతున్న తీరును ఆన్లైన్ వీడియో రికార్డింగ్ ద్వారా అధికారులు ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షించారు. ఉదయం 2,221 పరీక్షా కేంద్రాల్లో పంచాయతీ సెక్రటరీ, మహిళాపోలీస్, వార్డు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సెక్రటరీ, వెర్చరల్ ఎడ్యుకేషన్ అనిస్ట్రోల్ పోస్టులకు పరీక్ష నిర్వహించారు. ఈ పరీక్షకు 4,56,997 మంది హాజరు కావాల్సి ఉండగా 3,40,386 మంది హాజరయ్యారు. మధ్యాహ్నం 1,059 పరీక్షా కేంద్రాల్లో పంచాయతీ సెక్రటరీ (గ్రేడ్ 4), డిజిటల్ అనిస్ట్రోల్ పోస్టులకు పరీక్ష నిర్వహించారు.

ఈ పరీక్షకు 2,24,667 మంది హాజరు కావాల్సి ఉండగా 1,65,922 మంది హాజరై పరీక్ష రాశారు. ఒక్క నిమిషం నిబంధన వల్ల చాలా మంది గంట ముందే పరీక్షా కేంద్రాలకు చేరుకున్నారు. ప్రతి అభ్యర్థి మాస్క్ ధరించడంలో పాటు చేతకి గ్లోబ్ కూడా వేసుకుని హాజరయ్యారు.

జిడిలే.. కాసుల్లేవు!

ఇన్ ఫుల్ సబ్సిడీ, సున్నా వడ్డీ బకాయిలు • తేలని కొల్లార్ల భరోసా

ప్రజాశక్తి ప్రత్యేక ప్రసిద్ధి- అమరావతి
కరోనా విలయంలోనూ రైతులకు ప్రభుత్వం సహాయం సరిగా అందించడంలేదు. కొన్నింటికి నిధులు విడుదల చేసినట్లు ఉత్తరువుల్ని ఊరుకోక, మరికొన్నింటికి విషయంలో ఆ ఊస లేకుండా పోయింది. సర్కారు ఇస్తామన్న సాయాలు అందక, అదనుకు చేతిలో సామూహిక ఖరీఫ్ పెట్టుబడుల కోసం రైతులు వెతుకులాడుతున్నారు. ప్రధానంగా వాస్తవ సాగుదారులైన కొలు రైతులు చేతిలో చిల్లుగవ్వ లేక నానా అవస్థలా పడుతున్నారు. ఇన్ ఫుల్ సబ్సిడీ, సున్నా వడ్డీ బకాయిలకు ఇచ్చిన జీఎల్ఎ లాగా ఉన్నా, పనుపు రైతులకు బకాయి ఒక పట్టన తెలుపలేదు. మొన్నటి గొడ్డారం, కృష్ణ వరదల నష్ట పరిహారం ఎన్యుమరేషన్ స్థాయిలోనే ఉంది. రబీలో కొనుగోలు చేసిన వరి, కందులు, పప్పుశనగ, జొన్న, మొక్కజొన్న, పసుపు రైతులకు బకాయిలు ఇంకా కొనసాగుతున్నాయి. ప్రస్తుత ఖరీఫ్ లో కరువు నెలకొన్న ఉత్తరాంధ్రలో సబ్సిడీ విత్తనాల పంపిణీ

సాంకేతిక ఇబ్బందులతో కునారిల్లుతోంది. **ఉత్తరువులకే పరిమితి**
2018 ఖరీఫ్ లో తొమ్మిది జిల్లాల్లో కరువు రాగా రైతులకు రూ.1,832 కోట్ల ఇన్ ఫుల్ సబ్సిడీ చెల్లించాల్సి వచ్చింది. తాము అధికారంలోకివచ్చిన మరుక్షణం బకాయిలు విడుదల చేస్తామని ఎన్నికల్లో వైసిపి హామీ ఇచ్చింది. తీరా ప్రభుత్వంలోకివచ్చిన తొమ్మిది నెలలకు రూ.1,100 కోట్ల విడుదల చేస్తున్నట్లు ఈ ఏడాది మార్చి 30న జి.ఆర్.టి.నెం.25ను డిజిఎస్ టీఎస్ డిమాండ్ శాఖ విడుదల చేసింది. అదే రోజున అర్థిక శాఖ సైతం బడ్జెట్ రిలీజ్ ఆర్డర్ ఇచ్చింది. కానీ, ఇప్పటి వరకు రైతులకు సామర్థ్యం లేదు. టిడిపి హయాంలోని సున్నా వడ్డీ బకాయిలు రూ.1,100 కోట్లు విడుదల చేస్తున్నట్లు వైఎస్ జయంతి సందర్భంగా నిర్వహించిన రైతు పోటీభవనాదు స్వయంగా సిఎం ప్రకటించగా, ఇప్పటికీ రైతుల అవకాశం ఖాతాలకు చేరలేదు. ఇక ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాక 2019-20లో రైతుల బ్యాంకులో తీసుకున్న

అప్పులకు సంబంధించి సున్నా వడ్డీ రెక్కలు ఇంకా తెల్లేదు. తొలుత 'అసలు' మాత్రం రైతులు బ్యాంకులకు కడితే సరిపోతుందనగా, అనంతరం విడుదలైన గైడ్ లైన్స్ లో, అసలు, వడ్డీ కడితే, బ్యాంకులు క్లెయిమ్ ములు పెట్టక, రైతులకు సున్నా వడ్డీ సామ్యు రీయింబర్స్ చేస్తామన్నారు. రబీలో కరోనా లాక్ డౌన్ సమయంలో ప్రభుత్వ ఏజెన్సీలకు పంటలు అమ్ముతున్న రైతులకు ఇంకా బకాయిలు పూర్తి స్థాయిలో చెల్లించలేదు. ఒక్క వరి ధాన్యం రైతులకే రూ.200 కోట్ల వరకు చెల్లించాల్సి వస్తున్నానగ, కందులు, మొక్కజొన్న, జొన్న, పసుపు రైతుల తమకు రావాల్సిన బకాయి కోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. **కొల్లార్ల వ్యవస్థ**
సొంత భూమి కలిగిన రైతులకు భరోసా సామ్యు మొదటి కిన్నీ మేలోనే జమ చేయగా, కొలు రైతుల భరోసా అక్టోబర్ వాయిదా పడింది. నిరుదు 57 వేల మందికి ఇవ్వగా, ఈ ఏడాది ఎంత మందికి ఇస్తారో తెలియదు. రైతు భరోసా కేంద్రాల్లో పెద్ద సమోద

మాత్రం నిలిపేశారు. మొన్న ఆగస్టులో ఉభయ గోదావరి జిల్లాలలో పాటు పలు ప్రాంతాల్లో వరదలకు పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. నష్టాల అంచనాలు, పరిశీలనలు ఇంకా ప్రాథమిక దశలోనే ఉన్నాయి. వర్షాధారం నష్టాలది అదే పరిస్థితి. ఉత్తరాంధ్రలో కరువు నెలకొనగా, విజయనగరంలో పంటలు ఎండిన రైతులు తిరిగి పంటలేసుకోసేందుకు ప్రభుత్వం ఇస్తామన్న సబ్సిడీ విత్తనాల కోసం భరోసా కేంద్రాలకు వెళ్లగా, అక్కడి కియాన్స్ లో రైతుల అభ్యర్థనలు భరోసా అక్టోబర్ వాయిదా పడింది. నిరుదు 57 వేల మందికి ఇవ్వగా, ఈ ఏడాది ఎంత మందికి ఇస్తారో తెలియదు. రైతు భరోసా కేంద్రాల్లో పెద్ద సమోద

ఆ బిల్లులకు మద్దతు రైతులకు ద్రోహమే

వైసిపి, బీడిపిల మద్దతును ఖండించిన సిపిఎం

ప్రజాశక్తి-అమరావతి బ్యూరో

రైతాంగానికి సష్టం కలిగించే బిల్లుల ఆమోదానికి బిజెపికి వంతపాడిన వైసిపి, బీడిపి రైతాం వ్యతిరేక చర్యలను రైతులు ఎలుగెత్తి ఖండించాలని సిపిఎం రాష్ట్ర కమిటీ విజ్ఞప్తి చేసింది. ఈ మేరకు పార్టీ రాష్ట్ర కార్య దర్శి పి మధు ఆదివారం ప్రకటన విడుదల చేశారు. రైతాంగానికి తీవ్ర నష్టం కలిగించే వ్యవసాయ బిల్లులను రాజ్యసభలో బిజెపి అప్రజాసామికంగా ఆమోదించజేసుకోవడాన్ని ఖండించారు. దేశవ్యాపితంగా పెద్దఎత్తున రైతులు, రైతు సంఘాలు వ్యతిరేకిస్తున్నా ఎన్డిఎం భాగస్వామి ఆకాలీదళోకు చెందిన కేంద్ర మంత్రి రాజీనామా చేసినా కనీసం వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా బిల్లులను ఆమోదించజేసుకోవడం గర్హనీయమని పేర్కొన్నారు. బీఆర్ఎస్ సహా వివిధ పార్టీలు లోకసభ, రాజ్యసభలో ఈ బిల్లులను వ్యతిరేకించినా వైసిపి, బీడిపి ఈ బిల్లును సమర్థించడాన్ని సిపిఎం రాష్ట్ర కమిటీ తీవ్రంగా ఖండించింది. దేశవ్యాపితంగా జరిగే ఆందోళనల్ని పార్టీనే రైతాంగానికి తమ పార్టీ మద్దతు తెలియజేశారు.

రైతులకు కాదు కార్పొరేట్లకు స్వేచ్ఛ

- అన్నదాతల ఆత్మహత్యలు రెట్టించు చేసే చట్టం
- 2016 నుంచి రైతుల ఆత్మహత్యలు ప్రచురించటం లేదు
- వ్యవసాయ బిల్లులపై చర్చలో సిపిఎం సభ్యులు కెకె రాగేష్

ప్రజాశక్తి-స్వాధీర్ణి బ్యూరో

కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన బిల్లులతో రైతులకు స్వేచ్ఛ ఇచ్చినట్లు కాదని, కార్పొరేట్లకు స్వేచ్ఛ ఇచ్చినట్లు అని సిపిఎం ఎంపి కెకె రాగేష్ విమర్శించారు. దేశంలోని రైతులను దోచుకునేందుకు కార్పొరేట్లకు స్వేచ్ఛ ఇచ్చేందుకు ఈ బిల్లులు తీసుకొచ్చారని ధ్వజమెత్తారు. కార్పొరేట్లతో రైతులు కాలక్రాణ్తి వ్యవసాయం చేసి బేరమాడే శక్తి పెంచు కుంటారని ఎలా అనుకోగలుగుతామని అన్నారు. బేరమాడే శక్తి కార్పొరేట్లకు మాత్రమే ఉంటుందని, రైతులకు రాదని పేర్కొన్నారు. రైతులు తమ వందించిన పంటను అమ్ముకుంటే, కార్పొరేట్లు నియంతృత్వంగా వ్యవహరిస్తారని విమర్శించారు. దేశంలోని రైతాంగాన్ని కాపాడేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయంపై పునరాలోచించా లని కోరారు. ఆదివారం రాజ్యసభలో రైతు, వ్యవసాయ బిల్లులపై జరిగిన చర్చల్లో సిపిఎం తరపున కెకె రాగేష్ పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ 2020 నాటికి రైతుల ఆదాయం రెట్టించుపై గత ఆరేళ్ల పాటు ప్రధాని మోడీ, వివిధ కేంద్ర మంత్రులు వాగడంలాగాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారని విమర్శించారు. ఈ కారణంలో రెట్టించేయింది రైతుల ఆదాయం కాదు, ఆత్మహత్యలు అని ఆయన ఎద్దేవా చేశారు. అసలు ఈ ప్రభుత్వానికి రైతుల ఆత్మహత్యలు

గురించి సో య ఉండా అని ప్రశ్నించారు. 2016 నుంచి రైతుల ఆత్మహత్యలకు సంబంధించి వివరాలను ప్రభుత్వం వెల్లడించకపోవడాన్ని ఆయన ఆక్షేపించారు.

రైతులకు ఇన్‌పుట్ సబ్సిడీ, ఎంఎస్‌పి ఇవ్వాలి

కేంద్ర ప్రభుత్వం అడ్డగిలుగా, ప్రజా ప్రతినిధుల గొంతు నొక్కి మూజువాణి ఓటుకో ఆమోదించుకున్న రైతాంగ, వ్యవసాయ వ్యతిరేక దుర్మార్గపు బిల్లులపై న్యాయ స్థానాల్లో పోరాటం చేస్తామని అలిండియా కిసాన్ సంఘర్ష్ కో-ఆర్డినేషన్ కమిటీ నేతలు తెలిపారు. విమలవాడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో ఆదివారం నిర్వహించిన విలేకరల సమావేశంలో మాజీ మంత్రి

2018 దేశవ్యాప్త హర్యా

“కేంద్ర మంత్రి మీరు దేశవ్యాప్తంగా తిరగండి. రైతులు ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఈ నెల 2లన ఎవకెఎస్‌సీసీ దేశవ్యాప్త హర్యాకు విలుపిచ్చింది. కేంద్ర మంత్రి, కేంద్ర ప్రభుత్వం అల్ట్రానాటాలు వినండి” అని సూచించారు. సిపిఎం బీసీయ్ విశ్వ మాట్లాడుతూ అగ్రికల్చర్‌ను ఎఫ్‌డిఐ కల్చర్‌గా మార్చేందుకు మోడీ సర్కార్ చర్యలు చేపడుతోందని ధ్వజమెత్తారు. చాలా రాష్ట్రాలు ఈ బిల్లు లను వ్యతిరేకిస్తోన్నాయని తెలిపారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం కాలక్రాన్తి వ్యవసాయాన్ని అనుమతించదని, కార్పొరేట్లను వ్యవసాయంలోకి రానిచ్చే ప్రసక్తి లేదన్నారు. రాజ్యాంగం ప్రకారం వ్యవసాయం అనేది రాష్ట్ర జాబితాలోని అంశం. రాష్ట్రాల హక్కులను కేంద్రం ఎలా లాక్కొంటుంది అని ఆయన ప్రశ్నించారు. ప్రభుత్వం చెప్పే సహకార సమాఖ్య వాదం అంటే ఇదేనా అని ఆయన నిందిశారు.

బి

బిజెపి చేతిలో వైసిపి, బీడిపి కీలుబొమ్మలు

ఎపిసిసి అధ్యక్షులు శైలజానాథ్

ప్రజాశక్తి- అమరావతి బ్యూరో

బిజెపి చేతిలో వైసిపి, బీడిపి కీలుబొమ్మలని ఎపిసిసి అధ్యక్షులు డాక్టర్ సాశే శైలజానాథ్, కాంగ్రెస్ రాష్ట్ర కార్యదర్శి హాళ ఆధ్యక్షులు డాక్టర్ సరెడ్డి తులసిరెడ్డి ఆదివారం వేర్వేరు ప్రకటనల్లో విమర్శించారు. కేంద్రం గత గురువారం లోక్‌సభలో, ఆదివారం రాజ్యసభలో ప్రవేశపెట్టిన రైతు వ్యతిరేక వ్యవసాయ చట్టాల సవరణ బిల్లులకు వైసిపి, బీడిపి బోటిపేడి మద్దతివ్వడం శోచనీయమన్నారు. బిజెపి మిత్రపక్షమైన అకాీదళ్ ఆ బిల్లులను వ్యతిరేకించి కేంద్ర మంత్రివర్గం నుంచి వైదొలగిందనీ, బిజూ జులారాడళ్ పార్టీ కూడా వ్యతిరేకించిందని ఎపికి చెందిన బీడిపి, వైసిపి మాత్రం మద్దతివ్వడమేంటని ప్రశ్నించారు. తమ సార్వ ప్రయోజనాల కోసం రాష్ట్ర రైతు ప్రయోజనాలను తాకుట పెడుతున్నారని విమర్శించారు.

నకిలీ చెక్కులపై విచారణకు ఆదేశం

ప్రజాశక్తి - అమరావతి బ్యూరో

ముఖ్యమంత్రి సహాయనిధికి సంబంధించి నకిలీ చెక్కుల వ్యవహారంపై సిఎం ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. వెంటనే విచారణ జరిపి నిందితులపై చర్యలు తీసుకోవాలని అధికారులను ఆదేశించారు. ఈ మేరకు ఆర్థిక శాఖ అధికారులు తుళ్లూరు పోలీస్ స్టేషన్లో ఫిర్యాదు చేశారు. సిఎంఆర్‌ఎఫ్ నుంచి రూ.117 కోట్లు కోల్పోగట్టేందుకు గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు ప్రయత్నించిన సంగతి తెలిసింది. దీనిలో భాగంగా కర్నూడుకు, ఢిల్లీ, కోల్‌కతాకు చెందిన ముగ్గురు వ్యక్తులు మంగళూరు మూడెబిల్డ్ శాఖలో రూ.52.65 కోట్లు, ఢిల్లీలోని సిసిపిసిసి రూ.39.85 కోట్లు, కోల్‌కతా సర్కిల్‌లోని మెగరాహాతీశాఖలో రూ.24.65 కోట్ల విలువైన చెక్కులను వేశారు. క్షీయరేపి సమయంలో అంధ్రప్రదేశ్‌లోని వెలగపూడి శాఖకు అక్కడి శాఖ అధికారులు ఫోన్ చేయడంతో వ్యవహారం వెలుగులోకి వచ్చింది.

నేడు కేంద్ర మంత్రితో రాష్ట్ర ఇంధన శాఖ కార్యదర్శి భేటీ సోలార్ ప్రాజెక్టుకు సహాయంపై చర్చ

ప్రజాశక్తి-అమరావతి బ్యూరో

కేంద్ర ఇంధన శాఖ మంత్రి ఆరోజునీకో రాష్ట్ర ఇంధన శాఖ కార్యదర్శి నాగులపల్లి శ్రీకాంత్ సోమవారం భేటీ కానున్నారు. రాష్ట్రంలో రైతులకు పగటిపూట ఉచిత విద్యుత్ అందించేందుకు చేపడుతున్న సోలార్ ప్రాజెక్టుకు ఆర్థిక సహాయం అందించాలని కేంద్రాన్ని కోరనున్నారు. నూతన పునరుత్పాదక ఇంధన ఎగుమతి పాలసీ బెండ్లర్లపై కూడా కేంద్రంతో చర్చించనున్నారు. మెగా సోలార్‌కు బెండ్లర్ల పిలిచేందుకు విద్యుత్ శాఖ సిద్దమైన విషయం తెలిసిందే. మొదటి దశలో 10 ప్రాంతాల్లో 6050 మెగావాట్ల సామర్థ్యం గల సౌర విద్యుత్ కేంద్రాలను ఏర్పాటుకు బెండ్లర్లను ఆహ్వానించనుంది. సోలార్ ప్రాజెక్టు పూర్తయితే 30 ఎళ్ల వరకు ఉచిత విద్యుత్ వరకుని నిరాటంకంగా కోససాగుతుందని, దీనికి ఆర్థిక సహాయం చేయాలని రాష్ట్రం కోరనుంది. పునరుత్పాదక ఇంధన ఎగుమతి ప్రాజెక్టుల ఏర్పాటుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఐదు లక్షల ఎకరాల భూమిని సముహర్మ్య నుంది. ఇప్పటికే లక్ష ఎకరాలు సేకరించేందుకు సిద్ధంగా ఉంది. ఈ ప్రాజెక్టుల ఏర్పాటు కోసం బెండ్లర్లను పిలవాల ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర విద్యుత్ అథారిటీ, సోలార్ ఎన్‌ర్జీ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (ఎన్‌జిఐఐ)లకు రెండు నెలల క్రితం లేఖలు రాసినది. ఈ ప్రాజెక్టుల కోసం సబ్ స్టేషన్లు కూడా ఏర్పాటు చేయాలని కేంద్ర ప్రాంతీ మిషన్ యుటిలిటీ (సిటియిటీ)లకు కూడా లేఖ రాసింది. ఈ అంశంపైనా మంత్రితో చర్చించనున్నారు. ఎనర్జీ ఎఫిడీయర్స్ని అభివృద్ధికి తీసుకుంటున్న చర్యలపై నివేదిక సమర్పించనున్నారు.

భవన నిర్మాణ కార్మికుడు దుర్మరణం

ప్రజాశక్తి- సత్తెనపల్లి (గుంటూరు జిల్లా)

గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లిలో పని ప్రదేశంలో ప్రమాదానికి గురై భవన నిర్మాణ కార్మికుడు మృతి చెందాడు. పోలీసుల కథనం ప్రకారం... వెంకటపతి కానికి చెందిన సెంట్రీంగ్ కార్మికుడు గొట్టిపాటి రాఘవ (28) పట్టణంలోని సుజాకీ షోరూం సమీపంలో పులిపాటి శ్రీనివాసరావు భవన నిర్మాణం స్టాల్ కోసం సెంట్రీంగ్ పని చేస్తూ, కిందపడి అక్కడిపడి మృతి చెందాడు. రాఘవకు భార్య, కుమార్తె, ఇద్దరు కుమారులు ఉన్నారు. భవన నిర్మాణ కార్యక్రమ సంఘం (సిఐటియం) పశ్చిమ గుంటూరు జిల్లా అధ్యక్షులు అచార్య ప్రనానిరావు మనగా స్థలికి చేరుకుని పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. రాఘవ కుటుంబానికి 'జగనన్న బీమా' వర్తింప జేయాలని, రికెల చదువు బాధ్యతను ప్రభుత్వమే తీసుకోవడంతోపాటు బాధిత కుటుంబాన్ని ఆదుకోవాలని ప్రనానిరావు కోరారు.

దుర్మార్గపు బిల్లులపై న్యాయ స్థానాల్లో పోరాడుతాం

- ఉద్యమించేందుకు
- రైతాంగం సిద్ధం కావాలి
- రైతు సంఘాల నాయకులు

ప్రజాశక్తి-అమరావతి బ్యూరో

కేంద్ర ప్రభుత్వం అడ్డగిలుగా, ప్రజా ప్రతినిధుల గొంతు నొక్కి మూజువాణి ఓటుకో ఆమోదించుకున్న రైతాంగ, వ్యవసాయ వ్యతిరేక దుర్మార్గపు బిల్లులపై న్యాయ స్థానాల్లో పోరాటం చేస్తామని అలిండియా కిసాన్ సంఘర్ష్ కో-ఆర్డినేషన్ కమిటీ నేతలు తెలిపారు. విమలవాడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో ఆదివారం నిర్వహించిన విలేకరల సమావేశంలో మాజీ మంత్రి

వడ్డే శోభనాద్రీశ్వరరావు మాట్లాడుతూ రాజ్యసభలో కేంద్రానికి మెజార్టీ లేకపోయినా మూడు బిల్లులను ఆమోదించుకోవడం దుర్మార్గమన్నారు. ప్రధాని నరేంద్రమోడీ నిరంకుశత్వానికి ఈ చర్య ఒక మచ్చు తునకలా పేర్కొనవచ్చని తెలిపారు. తెలంగాణ, తమిళనాడు, పంజాబ్, హర్యానా, పశ్చిమబెంగాల్ రాష్ట్రాలు ఈ బిల్లులను వ్యతిరేకిస్తే ఎపికి చెందిన ఎంపిలు మోడీ చంకలో పిల్చుల్లా బిల్లులకు మద్దతు తెలపడం అత్యంత హేయమని పేర్కొన్నారు. ఎపిలో సవాళ్లు, ప్రతిసవాళ్లు చేసుకునే అధికార, ప్రతిపక్ష పార్టీ ఎంపిలు ఢిల్లీ వెళ్లగానే నరేంద్రమోడీకి చెరోక చంకలో దూర రైతాంగానికి, వ్యవసాయానికి మంగళం పాదాలని విమర్శించారు. జగన్, చంద్రబాబు చరిత్ర హీనులుగా మిగిలిపోతారన్నారు. ఎపి రైతు సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షులు చైతేశ్వరావు

మాట్లాడుతూ బిల్లులు ఆమోదించుకోగానే సంబరం కాదని, వాటిని అమలు చేసే విధానంలో రైతాంగం నుంచి అడుగుడుగూ అటంకాలు ఎదుర్కొవాల్సి వస్తుందని హెచ్చరించారు. 25న నిర్వహించబోయే ఆందోళనల్లో రాష్ట్రంలో రైతులు పెద్దఎత్తున ఉద్యమం వదానికి కదలిరావాలని పిలుపునిచ్చారు. అఖిల భారత కిసాన్‌సభ జూబిలీ ఉపనిష్ఠావస్థలు రావుల వెంకయ్య మాట్లాడుతూ చౌక డిపోలకు త్వరలోనే మోడీ ఎనరు పెట్టునున్నారు, నగదు బదిలీ పథకం పేరుతో బియ్యం, ఇతర సరుకులకు నగదు ఇచ్చి, కార్పొరేట్ వ్యాపారాలకు ఊతమివ్వనున్నారున్నారు. ఓ పక్ష రైతుల నడ్డి విరుస్తూనే, రైతులకు మేలు చేస్తున్నామని ప్రధాని వ్యాఖ్యలు చేయడం దుర్మార్గమని తెలిపారు. ఎపి ఎంపిలు రాష్ట్ర రైతాంగానికి బహిరంగంగా క్షమాపణ చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు.

లాక్‌డౌన్ అనాలోచిత చర్య

- మోడీ సర్కారు అసమర్థత వల్లే వలస కార్మికుల మృతి
- లోక్‌సభలో ప్రభుత్వంపై ప్రతిపక్ష పార్టీల ఆగ్రహం
- కరోనాపై పోరాటంలో దేశానికి కేరళ దిక్కుచి! : ఎఎం ఆరీఫ్

ప్రజాశక్తి-స్వాధీర్ణి బ్యూరో

అనాలోచిత లాక్‌డౌన్ విధింపుతో దేశ ప్రజానీకమంతా తీవ్ర ఇబ్బందులకి గురయిందని ప్రతిపక్ష పార్టీలు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశాయి. కొన్ని గంటల ముందు ప్రకటించేసే... లాక్‌డౌన్ ప్రకటించడం వల్ల వలస కార్మికులు అధిక సంఖ్యలో ప్రాణాలు కోల్పోయినట్లు సభ్యులు వివరిం చారు. ఆదివారం లోక్‌సభలో కోవిడ్-19 ఆ తదనంతర పరిణామాలపై చర్చ జరిగింది. ఈ చర్చ సందర్భంగా తొలుత స్పీకర్ ఓంబిర్లా మాట్లాడుతూ... ప్రస్తుతం యావత్ దేశానికి కరోనా మహమ్మారి అతి పెద్ద సవాలు గా మారిందన్నారు. ఆ సవాలుకు పార్లమెంట్ దారిమూపించే దుకే చర్యకి అవకాశం ఇచ్చినట్లు చెప్పారు. కాంగ్రెస్ ఎంపి శశిధరూర్ మాట్లాడుతూ, 41 ఎళ్లతో భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ ఇంత దారుణంగా ఎప్పుడూ పడిపోలేదని చెప్పారు. మోడీ ప్రభుత్వం అసమర్థత వల్ల అటు అయిమార్పుని కట్టడి చేయ లేకపోయిందని, ఇటు ఆర్థిక సంక్షోభాన్ని ఆపలేకపోయిందని మండిపడ్డారు. లాక్‌డౌన్‌లతో ప్రభుత్వం సాధించిందేమిటని నిలదీశారు. శివసేన ఎంపి అరవింద్ సావంత్ మాట్లాడుతూ ఎటు వంటి ముం దన్ను జాగ్రత్తలు తీసుకోకపోవడంతో జాతీయ రహదారుల వెంట వలస కార్మికులు కాలినడకన ఐయ లు దేవునిపై వెల్లడించారు. ఆకలి ప్రయాణాలతో ప్రాణాలు కోల్పోయారని ఆందోషం వ్యక్తం చేశారు. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత అటువంటి పరిస్థితి ప్రభుత్వ చేతగాని తనం వల్లే ఉత్పన్న మైందన్నారు. డిఎంకె ఎంపి దయానిధి మాట్లాడుతూ స్థానికర్ష, లాక్‌డౌన్ విషయం ఒకే విధంగా అమలు చేశారన్నారు. అందువల్లే చాలా మంది ప్రజానీకం ప్రాణాలు కోల్పోవాల్సి వచ్చిందన్నారు.

కరోనాపై పోరాటంలో దేశానికి కేరళ దిక్కుచి! : ఎఎం ఆరీఫ్

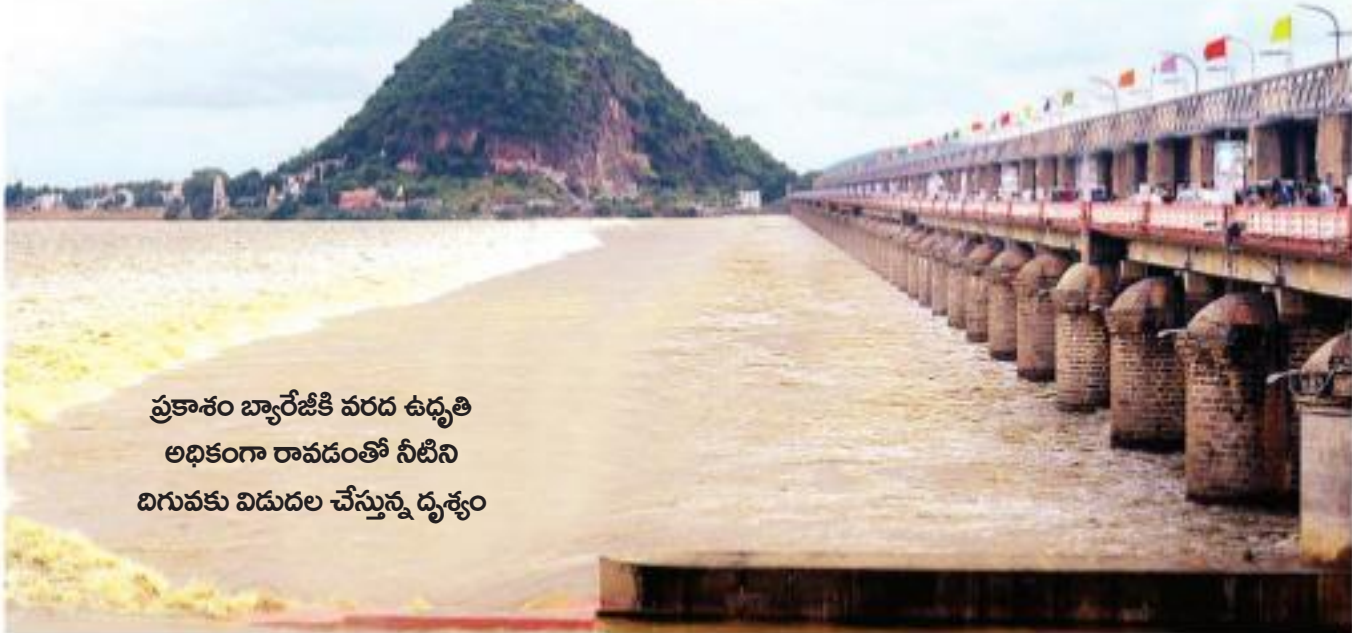
భౌతికంగా దేశానికి చిన్నదైనప్పటికీ కేరళ రాష్ట్రం కరోనా మహమ్మార్పై పోరాటంలో యావత్ భార తానెదిగి దిక్కుబిగా మారిందని సిపిఎం ఎంపి ఎఎం ఆరీఫ్ అన్నారు. అది వైద్య వ్యవస్థని ప్రభుత్వం బలోపేతం చేయడం ద్వారానే సాధ్యమైందన్నారు. లోక్‌సభలో జరిగిన చర్చల్లో ఆయన సిపిఎం తరపున మాట్లాడారు. కరోనాకి చికిత్స ఇవ్వడంతో పాటు రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి ఉచిత రేషన్ పెద్ద ఎత్తున ఇచ్చినట్లు గుర్తు చేశారు. కమ్యూనిటీ కిచెన్ ఏర్పాటు చేసి వలస కార్మికులను ఆదుకున్నట్లు వెల్లడించారు. కేంద్రం స్పాక్సేట్ ఇవ్వామని చెబుతున్న ఒక్క రూపాయి కూడా తమ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాలేదన్నారు. కేంద్రం ప్యాక్సేట్ ప్రకటించకముందే, కేరళలో ప్యాక్సేట్ ప్రకటించామని తెలిపారు. కరోనాని కట్టడి చేసేందుకు కంఠతమంది కేంద్రమంత్రులు, బిజెపి నాయకులు గోమూత్రం తాగాలని, అప్పుడాలు తినాలని సూచిం చడ శాస్త్రీయతకు విరుద్ధమని పేర్కొన్నారు. డబ్బుపాచేబ, యుఎస్‌ఓ వంటి అంతర్జాతీయ సంస్థలు, అంతర్జాతీయ సమాజం కేరళను గుర్తించిందని తెలిపారు. కేంద్రం రాష్ట్రాల్లో అవలంబి స్టాన్ల పద్ధతులను తెలుసుకోలేదని, కేవలం చచ్చుట్టు కొట్టడం, పులు చల్లటంపైనే దృష్టి పెట్టేదని ఎద్దేవా చేశారు.

నిండుకుండల్లా జలాశయాలు

- నదుల నుంచి సముద్రంలోకి 3000 టిఎంసిలు

ప్రజాశక్తి-అమరావతి బ్యూరో

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కురుస్తున్న ఎడతెరిపిలేని వర్షాలకు నదులు పోబిడ్డాయి. రాష్ట్రంలోని కృష్ణా, గోదావరి, పెన్నా, వంశధార నదుల్లోకి వరదనీరు భారీ ఎత్తున వస్తుండటంతో ఆయా నదులపై ఉన్న రిజర్వాయర్లన్నీ నిండుకుండల్లా వరదనీరితో తోజికినలాడుతున్నాయి. నెల్లూరు జిల్లాలోని కండలేరు రిజర్వాయరు మినహా మిగిలిన రిజర్వాయర్లు పూర్తిస్థాయి నీటి నిల్వలతో కళకళలాడుతున్నాయి. ఇప్పటికే కృష్ణా, గోదావరి, వంశధార నదుల నుంచి 3000 టిఎంసిలకు పైగా వరదనీరు సముద్రం పాలైంది. కృష్ణా నది ఉగ్రరూపం దాల్చింది. శ్రీశైలం డ్యాములోకి 2 లక్షల క్యూసెక్కులు నీరు వస్తుండగా... దిగువకు నాగార్జునసాగర్ వైపు దూకాలపై 3.5 లక్షల క్యూసెక్కులను అధికారులు వదులుతున్నారు. నాగార్జున సాగర్ రిజర్వాయరులోకి 3.14 లక్షల క్యూసెక్కులు వస్తుండగా... దిగువన పులిచిందంల ప్రాజెక్టులోకి 3.21 లక్షల క్యూసెక్కులను వదులుతున్నారు. పులిచింతల ప్రాజెక్టులోకి 3.18 లక్షల క్యూసెక్కులు వస్తుండగా... ప్రకాశం బ్యారేజీ వైపు 3.23 లక్షల క్యూసెక్కులు వదులుతున్నారు. ప్రకాశం బ్యారేజీలోకి 4.43 లక్షల క్యూసెక్కులు వస్తుండగా... పంటకాలువల్లోకి 4,328 క్యూసెక్కులను వదిలి 4 లక్షల 44 వేల 640 క్యూసెక్కులను సముద్రంలోకి వదులుతున్నారు. ప్రకాశం బ్యారేజీ నుంచి దాదాపు నాలుగున్నర లక్షల క్యూసెక్కులను

వరదలడంతో దిగువన విజయవాడతోపాటు వలు లోతట్లు ప్రాంతాలు జలమయమయ్యాయి. గతేడాది కృష్ణా నదిలో ప్రకాశం బ్యారేజీ నుంచి 798 టిఎంసిల నీరు సముద్రం పాటకాగా, ఈ ఏడాది ఆదివారం నాటికే 339 టిఎంసిల సముద్రం పాలయ్యాయి. గోదావరి నదిలో దవేశ్వరం బ్యారేజీ నుంచి గతేడాది 3,797 టిఎంసిల నీరు సముద్రంపాలు కాగా... ఈ ఏడాది ఇప్పటికే 2,631 టిఎంసిలు సముద్రంలో కలిసిపోయాయి. వంశధార నదిని గతేడాది 134 టిఎంసిలు సముద్రంలో కలపగా... ఈ ఏడాది ఇప్పటికే 31 టిఎంసిలు పూర్తిగా సముద్రంలోకి కలిసిపోయాయి. ఈ ఏడాది కృష్ణా, గోదావరి, వంశధార నుంచి 3000 టిఎంసిల నీరు ఇప్పటికే పూర్తిగా

సముద్రంలో కలిసిపోయాయి.

పెన్నా నదిపై ఉన్న సోమశిల రిజర్వాయరు పూర్తిస్థాయి నీటి నిల్వ అయిన 78 టిఎంసిలతో కళకళలాడుతుండగా, సోమశిలకు దిగువన ఉన్న కండలేరు రిజర్వాయరు 68 టిఎంసిల పూర్తిస్థాయి సామర్థ్యానికి గాను ప్రస్తుతం 39 టిఎంసిలతో మాత్రమే ఉంది. పెన్నా నదిలో వరద ప్రవాహం లక్ష క్యూసెక్కులకు పైగా ఉండటంతో కండలేరు రిజర్వాయరు కూడా రెండుమూడు రోజుల్లో పూర్తిస్థాయి నీటి నిల్వలతో చేరుకునే అవకాశం ఉందని ఇరిగేషన్ అధికారులు చెబుతున్నారు. రాష్ట్రంలో సాగునీటిని అందించే అన్ని రిజర్వాయర్లు సామర్థ్యం 960 టిఎంసిలు కాగా ప్రస్తుతం 882 టిఎంసిల నీరు రిజర్వాయర్లలో ఉంది.

వరదలో చిక్కుకున్న కూలీలు

సురక్షితంగా ఒడ్డుకు

ప్రజాశక్తి - నెల్లూరు

నెల్లూరు జిల్లాలో పెన్నా వరద ప్రవాహంలో చిక్కుకున్న కూలీలు సురక్షితంగా బయటపడ్డారు. కూలి వసుల కోసం 48 మంది కూలీలు చేజిడ్డ మండలం పుల్లనీళ్లపల్లి ప్రాంతం నుంచి పెన్నా నది అవతల వైపునకు శనివారం వెళ్లారు. సోమశిల ప్రాజెక్టుకు భారీగా వరద నీరు రావడంతో అధికారులు 1.50 లక్షల క్యూసెక్కుల నీటిని కిందకు వదిలారు. దీంతో, లోతట్లు ప్రాంతాలు వరదల్లో చిక్కుకున్నాయి. వేరుశగన పనులు చేసుకొని తిరిగి ఇంటికి వచ్చే క్రమంలో నదిలో నీటి ప్రవాహం ఎక్కువైంది. 48 మంది కూలీలు ఆక్కడే ఉండిపోయారు.

శనివారం రాత్రి రెవెన్యూ పోలీసు అధికారులకు సమాచారం ఇచ్చారు. దీంతో, రిస్కూలీ టీమ్ కూలీలను రక్షించేందుకు కండలేరు జలాశయం నుంచి మరబోటు తీసుకొచ్చింది. ఆక్కడ నుంచి పెన్నా నది దాటుకొని వెళ్లి కూలీలను రక్షించింది. మరబోటు చిన్నది కావడంతో ఒక్కొక్క ట్రిప్‌తో ముగ్గురేని కూలీలను ఒడ్డుకు చెప్పారు. ఈ విధంగా మొత్తం 48 మందినీ సురక్షితంగా ఒడ్డుకు తీసుకురావడంతో కూలీలంతా ఊపిరి పీల్చుకున్నారు. వారిని రక్షించేందుకు పోలీసులు, రెవెన్యూ అధికారులు లాత్రంతా కృషి చేశారు. బోదలకూరు సిఐ ఎంఎన్‌డి, చేజిడ్డ తహశీల్దార్ శ్యామసుందర్‌రాజు, ఎస్‌ఐ వాసిష్, రిస్కూలీ టీం సిబ్బంది కృషికి అందరూ అభినందించారు.

జగన్ కోసం

సంప్రదాయాన్ని మారుస్తారా?

బీడిపి రాష్ట్ర అధ్యక్షులు కళా వెంకట్రావు

ప్రజాశక్తి - అమరావతి బ్యూరో

అన్యమతస్సులు తిరుమల దర్శనానికి వెళ్లే సమయంలో డిక్టరేషన్‌పై సంతకం పెట్టడమనేది దశాబ్దాలుగా వస్తున్న సంప్రదాయమని, సిఎం జగన్‌కు డిక్టరేషన్‌పై సంతకం పెట్టడం ఇష్టం లేదని ఆ సంప్రదాయాన్ని మారుస్తారా? అని బీడిపి రాష్ట్ర అధ్యక్షులు కిమిడి కళా వెంకట్రావు ప్రశ్నించారు. ఈ మేరకు ఆదివారం ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. బీడిపి చైర్మన్ వైవి సుబ్బారెడ్డి నిర్ణయం అన్యమతస్సులు ఎవరైనా కొండమీదకు రావచ్చని, ఎవైనా చేసుకోవచ్చనీలా ఉండవచ్చు. ఎపి రెవెన్యూ ఎండోమెంట్స్-1 జిఓ ఎంఎస్ నెంబరు 311, రూల్ 16 ప్రకారం హిందువులు కానివారు తప్పనిసరిగా దర్శనానికి ముందు వైకుంఠం కాంప్లెక్సులో తమ డిక్టరేషన్ ఇవ్వాలన్నారు. సోనియా గాంధీ, అబ్దుల్‌కలాం లాంటి నేతలు సైతం సంతకం పెట్టి దర్శనానికి వెళ్లారన్నారు. గతంలో బీడిపికి ఎవరూ డిక్టరేషన్ ఇచ్చిన సందర్భాలు లేవంటూ వైవి సుబ్బారెడ్డి అసత్య ప్రచారం చేస్తున్నారని తెలిపారు.

సిఎఫ్‌ఎంఎస్‌ను వికేంద్రీకరించండి!

ఎపిటిఎస్‌ఎం రాష్ట్ర సూతన అధ్యక్షులు

పాలడుగు శోభనేబాబు

ప్రజాశక్తి - అమరావతి బ్యూరో

కాంప్రహస్నిన్ పైనాన్సియల్ మేనేజ్‌మెంటు సర్వీసెస్ (సిఎఫ్‌ఎంఎస్)ను జిల్లాల వారీగా డి సెంట్రలైజేషన్ చేయాలని, బ్రిజర్ ఉద్యోగులకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానంపై శిక్షణ ఇవ్వాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ బ్రిజర్ సర్వీసెస్ అసోసియేషన్ (ఎపిటిఎస్‌ఎం) నూతన అధ్యక్షులు పాలడుగు శోభనేబాబు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేశారు. స్థానిక గాంధీసంగరోలోని ఎపి ఎస్‌జిఐ కార్యాలయంలో అసోసియేషన్ రాష్ట్ర కార్యవర్గ సమావేశం ఆదివారం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా రాష్ట్ర అధ్యక్షునిగా ఎన్నికైన శోభనేబాబు మీడియాతో మాట్లాడుతూ ఉద్యోగుల సమస్యల పరిష్కారానికి జాయింట్ యాక్షన్ కమిటీతో కలిసి పోరాటం చేస్తామన్నారు. సిపిఎస్ రద్దు విషయంలో సిఎం జగన్ గతంలో ఇచ్చిన హామీని నిలబెట్టుకోవాలని, లేనివక్షంలో జెసిని ఆధ్వర్యంలో బ్రిజర్ ఉద్యోగులు పోరాటంలో ముందుంటారన్నారు. ఎపిటిఎస్‌ఎం రాష్ట్ర కోశాధికారి భాస్కరరావు మాట్లాడుతూ బ్రిజర్ నూతన భవనాలు నిర్మించాలని డిమాండ్ చేశారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో పలుచోట్ల ఇంటర్వెల్ సర్కిల్ పనిచేయక పోవడంతో బ్రిజర్ ఉద్యోగుల సకాలంలో బిల్లులు చేయలేకపోతున్నారన్నారు.

ఈశాన్య బంగాళాఖాతంలో అల్పవీడనం

ఉపాయం

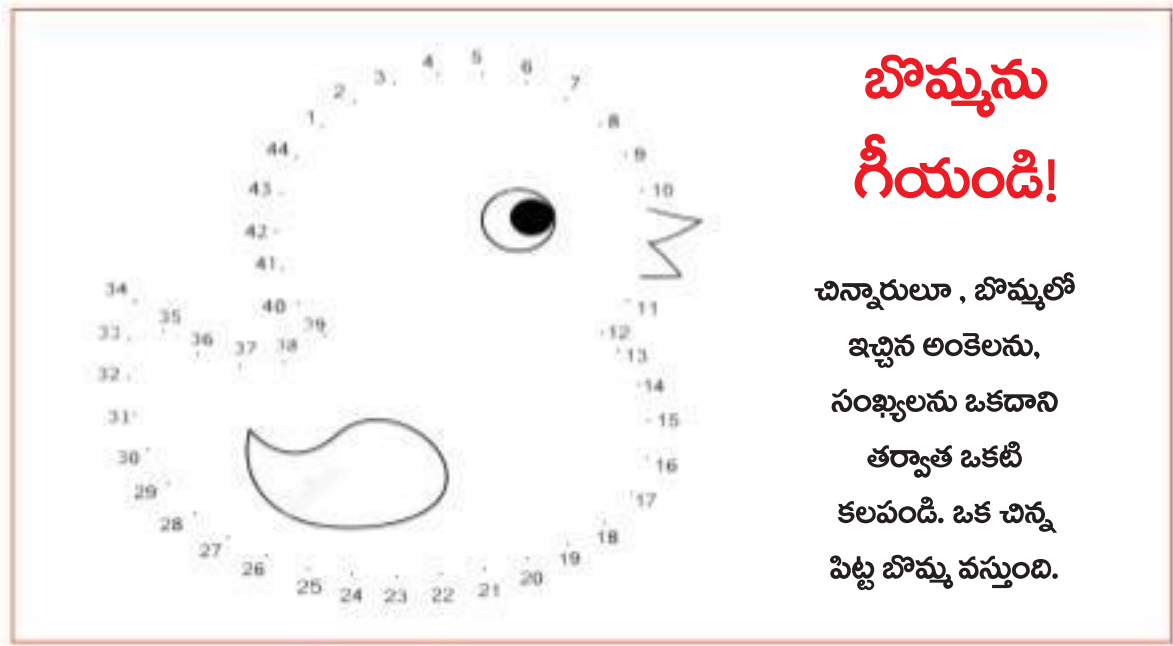
ఒక అడవిలో ఓ ఎలుక ఉండేది. అది దట్టమైన పొదలో కలుగులో ఉండేది. ఎలుక రోజులాగే ఆహారం కోసం బయటికి వచ్చేది. దానికి దగ్గర్లోనే ఓ పుట్టలో ఒక పెద్ద పాము ఉంది.

ఒక రోజు పాముకు బాగా ఆకలేసింది. అటు ఇటు తిరుగుతున్న ఎలుక కనిపించింది. ఎలుకను చూడగానే తనకు ఈ రోజు ఆహారం దొరికింది అనుకుంది పాము. ఎలుక ఉన్న వైపు వెళ్ళింది. ఎలుక, పామును చూసి భయపడింది. ప్రాణభయంతో ఏమి చేయాలో తెలియక ఉన్న ప్రదేశంలోనే నిలబడి పోయింది. ఈ రోజు పాముతోల్లో చది చాచక తప్పుదనకుంది. అడవిలో అటుగా వెళుతున్న ఇద్దరు వేటగాళ్ళు కనిపించారు. వారిని చూసిన ఎలుక వెంటనే ఆక్రమి నుంచి తప్పించుకునేందుకు ఉపాయం ఆలోచించింది. ఓ

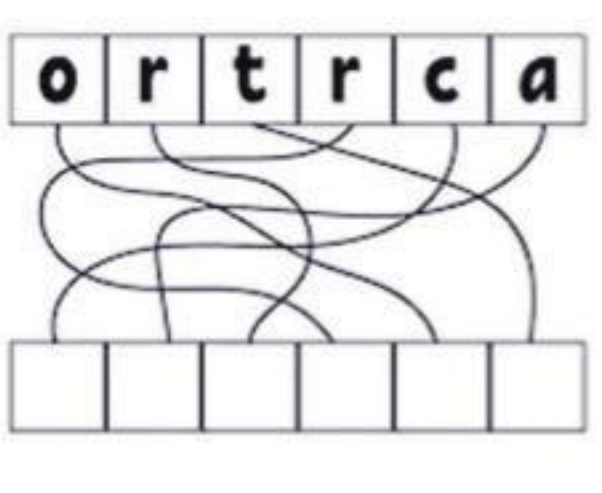
సర్పహా! “ఇటువైపు రావద్దు” అంటూ కేకలు వేసింది. తనను చూసి ఎలుక భయపడుతుందని నవ్వుకుంది పాము. తనవైపే వేగంగా వస్తున్న పామును చూసి వేటగాళ్ళ వైపు ఎలుక పరుగు తీసింది. ఎలుక వెళ్ళిన వైపే పాము వేగంగా వెళ్ళింది. పాముని చూసిన వేటగాళ్ళు తమ చేతుల్లో ఉన్న కర్రలతో కొట్టి చంపారు. ‘హమ్మయ్య! నాకు ప్రాణమైన తప్పింది!’ అని పరుగున కలుగులోకి వెళ్ళి పోయింది ఎలుక.

- వందగాయల సుమతలత, గొట్టూరు, కర్నూలు జిల్లా

సరైన పదం రాయండి

చిన్నారులూ, ఈ బొమ్మ స్పిల్లింగ్ ఇక్టర్ ఇచ్చిన పై బాక్సులో గజిబజిగా ఉంది. దాన్ని సరైన క్రమంలో రాయండి.

24 గంటల వ్యవధిలో..భార్యాభర్తలు మృతి

అప్పులబాధ తాళలేక గుండెపోటుతో భర్త..

ఆ వెంటనే భార్య మరణం

ప్రజాశక్తి - సోంపేట రూరల్
భార్యాభర్తలు 24 గంటల వ్యవధిలో మృతిచెందిన ఘటన త్రికూళం జిల్లా సోంపేట మండలం చోటుచేసుకుంది. స్థానికుల కథనం ప్రకారం.. కొద్దం గ్రామానికి చెందిన రాంబుడ్డి హేమసుందరరావు (52), జయమ్మ (45) దంపతులు 15 ఏళ్లుగా కొద్దం ప్రభుత్వ ఆస్పత్రి వద్ద హోటల్ నిర్వహిస్తున్నారు. వీరికి ముగ్గురు పిల్లలు ఉపేంద్ర, జ్యోత్స్న, భోగేశ్వరరావు ఉన్నారు. హేమసుందరరావు తల్లి సావిత్రి వారితోనే ఉంటోంది. హోటల్ నిర్వహణ కోసం హేమసుందరరావు రూ.10 లక్షలు అప్పు చేశాడు. కరోనా కారణంగా హోటల్ ఐదు నెలలు మూతపడింది. అప్పులు తీర్చే దారిలేక తీవ్ర మనస్తాపానికి గురయ్యాడు. ఇది వరకే ఆయనకు గుండెపోటు వచ్చింది. అప్పుల వారి వేధింపులు తాళలేక తీవ్ర ఒత్తిడి గుర్తి శుక్రవారం రాత్రి 10.30 గంటల సమయంలో మరోసారి గుండెపోటు రావడంతో హేమసుందర్ మృతిచెందాడు. భర్త మరణాన్ని తట్టుకోలేక భార్య జయమ్మకు పక్షవాతం వచ్చింది. వెంటనే కుటుంబసభ్యులు అమెను హాస్పాలోని ఓ డ్రైవేటు ఆస్పత్రిలో చేర్చించారు. పరిస్థితి విషమించి ఆమె ఆదివారం ఉదయం 5.30 గంటలకు మృతిచెందింది. శనివారం హేమసుందరరావు, ఆదివారం జయమ్మ అంత్యక్రియలు నిర్వహించారు. భార్యాభర్తల మృతితో గ్రామంలో విషాదఛాయలు అలముకున్నాయి.

హేమసుందరరావు, జయమ్మ(డైల్)

లీలర్ల వద్దే పట్టుదారం

ప్రజాశక్తి- అనంతపురం, కృష్ణా ప్రతినిధులు

లాక్డౌన్ నిబంధనలు సడలించిన తరువాత కూడా పట్టు పరిశ్రమ కోలుకోవడం లేదు. పట్టు గూళ్ళ నుంచి పట్టుదారం (ముడిరేపం) తీసి రీలంగు పరిశ్రమ సంక్షోభంలో కొనసాగుతోంది. టన్నులు కొద్దీ పట్టుదారం రీలర్ల వద్దే నిలిచిపోయింది. రైతుల నుంచి పట్టుగూళ్ళ కొనేవారు కరువయ్యారు. దీంతో, రైతులు కూడా తీవ్రంగా నష్టపోతున్నారు. అనంతపురం జిల్లా హిందూపురంలోని పట్టుగూళ్ళ మార్కెట్ ఉంది. తెలంగాణ, కర్ణాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల నుంచి రైతులు పట్టుగూళ్ళను ఇక్కడికి తీసుకొచ్చి అమ్ముతుంటారు. ఇక్కడే రీలింగ్ పరిశ్రమ కూడా ఉండడంతో వ్యాపారులు పట్టుగూళ్ళనుకొని రీలింగ్ యూనిట్లో పట్టుదారం తీసి పట్టుపైస్తాల తయారీకి వంపుతారు. లాక్డౌన్ నుంచి పట్టు పస్త్రాల అమ్మకాలు పూర్తిగా తగ్గిపోయాయి. దీంతో, పట్టుదారం కొనేవారు లేక రీలర్ల వద్ద నిల్వలు పెరుకుపోయాయి.

సగానికి పడిపోయిన పట్టుదారం ధర
లాక్డౌన్‌కు ముందు అంటే మార్చి 23కు వరకూ పట్టుదారం ధర కిలో రూ.4,000 వరకు ఉంది. లాక్డౌన్‌తో అన్ని రకాల కార్యకలాపాలూ నిలిచిపోవడంతో పట్టుదారం కొనేవారులేక ధర రూ.1,800కు పడిపోయింది. లాక్డౌన్ నిబంధనలు సడలించిన తరువాత కూడా ధర పెద్దగా పెరగలేదు. ప్రస్తుతం రూ.2,000 వరకు మాత్రమే ఉంది. పట్టు పస్త్రాల అమ్మకాలు పెరగని కారణాలతో ఇప్పటికీ పట్టుదారానికి డిమాండ్ పెరగలేదు. మార్చి ముందు నుంచి రీలర్ల వద్ద ఉన్న స్థాకు అలాగే ఉండిపోయింది. అనంతపురం జిల్లాలో 2019-2020 ఆర్థిక సంవత్సరంలో సుమారు రెండు వేల మెట్రిక్ టన్నుల పట్టుదారం

ఉత్పత్తి జరిగింది. కరోనా కారణంగా 2020 మార్చి 22 నుంచి లాక్డౌన్ అమలులోకి రావడంతో రోజుకు టన్నుకుమించి ఉత్పత్తి జరగలేదు. ఏప్రిల్, మే నెల్లో అయితే ఉత్పత్తి పూర్తిగా నిలిపివేశారు. లాక్డౌన్ సడలించిన నేపథ్యంలో జూన్ నుంచి ఉత్పత్తి మళ్ళీ ప్రారంభమైంది. రోజుకు సగటున దాదాపు 5.8 టన్నుల వరకు ఉత్పత్తి జరగాల్సివస్తో ఉండగా, ప్రస్తుతం అర టన్నులోపే జరుగుతోంది. అయినా, దీనిని కూడా కొనేందుకు ఎవరూ ముందుకు రావడం లేదు.

పట్టుగూళ్ళడే అదే పరిస్థితి

కిలో పట్టుగూళ్ళ ధర గతంలో రూ.500కు వరకూ పలికింది. ప్రస్తుతం రూ.250లోపే ఉంది. కృష్ణా జిల్లాలో పట్టుగూళ్ళ రైతులు వెయ్యిమంది, రీలర్లు ఎనిమిది మంది ఉన్నారు. హనుమాన్ జంక్షన్‌లోని మార్కెట్‌కు కృష్ణా, గుంటూరు, ఉభయగోదావరి, ఉత్తరాంధ్ర జిల్లాల నుంచి రైతులు పట్టుగూళ్ళు తెచ్చి విక్రయిస్తుంటారు. పట్టు పురుగు గూళ్ళ పెట్టిన తర్వాత తొమ్మిది రోజుల్లో దారంగా

- కొనేవారులేక పేరుకుపోతున్న నిల్వలు
- డిమాండ్ లేక నష్టపోతున్న పట్టుగూళ్ల పెంపకందార్లు

మారకుంటే లార్గా పురుగు వెలువలకు వచ్చేస్తుంది. ఇది పట్టుదారానికి పనికిరాదు. దీంతో, పట్టుగూళ్ళను పెంపకందారులు అయినాడకు అమ్ముకోవాల్సి వస్తోంది. ఇక్కడి మార్కెట్‌కు ఏటా 750 టన్నుల పట్టుగూళ్ళ అమ్మకానికి వస్తుంటాయి. సీజన్లో రోజుకు ఐదు టన్నులు, అన్ సీజన్లో రెండు టన్నులు పట్టుగూళ్ళ వస్తాయి. ఎనిమిది కిలోల పట్టుగూడా నుంచి కిలో పట్టుదారం వస్తుంది. ప్రస్తుతం ఎకరా ఒక్కంటికి రూ.15 వేలు చొప్పున నష్టపోవాల్సి వస్తోందని కృష్ణా జిల్లా చట్టపత్తి మండలం వెలుగోలు గ్రామానికి చెందిన పట్టు పెంపకందారుడు సంగీతరావు తెలిపారు.

ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలి

హిందూపురం ప్రాంతంలో 300 మంది వరకు రీలర్లు ఉన్నారు. ఒక్కొక్కరి దగ్గర రూ.10 లక్షల నుంచి రూ.20 లక్షల వరకు స్థాక్ ఉంది. ఈ రకంగా 70 టన్నుల వరకు పట్టుదారం ఇక్కడోనే ఉండిపోయింది. ఇదే పరిస్థితి మరొకటో కాలం కొనసాగితే రీలర్ల ఆర్థిక పరిస్థితి తీవ్రంగా దెబ్బతింటుంది. ఏ రీలరు ఎంత నరుకు కొన్నాడన్నది అధికారుల వద్ద రికార్డు ఉంటుంది. దీని ఆధారంగా ప్రభుత్వం మమ్మల్ని ఆదుకోవాలి. కిలో ఒక్కంటికి రూ.4 వేలు ధర వచ్చేలా, పట్టుదారాన్ని కొనేలా చర్యలు తీసుకోవాలి. లేకుంటే రీలర్లు యూనిట్లు మూతపెట్టాల్సి వస్తుంది. పెట్టిన పెట్టుబడిపై ఆరు మాసాలుగా వడ్డీ పెరిగిపోయే తీవ్ర ఇబ్బందుల్లో ఉన్నారు. పట్టుగూళ్ళ కొనేవారు లేక రైతులు కూడా నష్టపోతున్నారు.

-రియాజ్, రీలర్ల సంఘం నాయకులు, హిందూపురం

వంటలమ్మలకు అందని వేతనాలు

- చిక్కి బిల్లుల కోసం ఎదురుచూపులు
- పట్టనట్లు వ్యవహరిస్తున్న అధికారులు

ప్రజాశక్తి-అమరావతి బ్యూరో

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మధ్యాహ్న భోజన పథకంలో పని చేస్తున్న 88 వేల మంది కార్మికులు ఆరు నెలలుగా వేతనాలందక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఏప్రిల్ నుంచి వీరికి అందాల్సిన వేతనాలను ప్రభుత్వం ఇప్పటి వరకు విడుదల చేయలేదు. కరోనా ప్రభావంతో ప్రభుత్వం విధించిన లాక్డౌన్ కాలంలోనూ వీరు విద్యార్థులకు బియ్యం, గుడ్డు, చిక్కి అందించే పనులు చేశారు. కొన్ని ప్రాంతాల్లో కార్మికులు ఇంటింటికి తిరిగి విద్యార్థులకు పౌష్టికాహారాన్ని పంపిణీ చేశారు. కార్మికులు ముందుగా పెట్టుబడి పెట్టి చిక్కి సాంతంగా తయారు చేసి, లేక ప్రభుత్వ నుంచివిన రైతుల ప్రకారం కొనుగోలు చేసి విద్యార్థులకు వారానికి మూడు సార్లు అందిస్తున్నారు.

ప్రభుత్వ రైతుల ప్రకారం ఒక్కో చిక్కి 25 గ్రామాల ఐదువు ఉండాల్సి. ఒక్కో చిక్కికి ప్రభుత్వం వంటలమ్మలకు రూ.3.38 చెల్లిస్తోంది. ఒక్కో పాఠశాలలో సుమారు వంద మంది విద్యార్థులుంటే, వారందరికీ చిక్కి అందించడానికి ఒక వారానికి రూ.1,014, నెలకు రూ.4,056 ఖర్చవుతుంది. ఇలా చూస్తే 100 మంది విద్యార్థులన్న ఒక్క వంటలమ్మకు ప్రభుత్వం నుంచి ఆరు నెలలకు గాను సుమారు రూ.25 వేలు బకాయిలు రావాల్సి ఉంది.

మధ్యాహ్న భోజన పథకం కార్మికులకు ప్రభుత్వం అందించే వేతనం నెలకు రూ.3 వేలు. వీరు వేరొక పనికి వెళ్లి అవకాశమూ ఉండదు. ఉదయం పాఠశాలలు తెరిచిన దగ్గర్నుంచి, మధ్యాహ్నం మూడు గంటల వరకు పాఠశాలలోనే పనులు చేసుకుంటూ ఉండాల్సి. వారికి వచ్చే నామమాత్రపు వేతనమే జీవనాధారం. ఆరు నెలలుగా ఒక్కో కార్మికురాలికి రూ.3 వేలు చొప్పున రూ.18 వేలు ప్రభుత్వం నుంచి అందాల్సి ఉంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్న కార్మికులకు సుమారు రూ.158.40 కోట్లు బకాయిలు ప్రభుత్వం నుంచి రావాల్సి ఉంది. పలు దఫాలుగా సంబంధిత అధికారులకు ఈమెయిల్స్, ఫ్యాక్స్, వాట్సాప్ల ద్వారా వినతిపత్రాలు పంపినా ఎటువంటి స్పందన లభించలేదు. కరోనా ప్రభావం ఉన్నప్పటికీ అందోళనలు నిర్వహించి, తమ

సమస్యలను పరిష్కరించాలని, వేతనాలు, చిక్కి బిల్లులు విడుదల చేయాలని కలెక్టర్లు, డిఇఒలు, ఎంఇఒలను కోరినా పట్టనట్లు వ్యవహరిస్తున్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. వాపోతున్నారు. అధికారులు ఇప్పటికైనా స్పందించి తమకు వేతనాలు, చిక్కి బిల్లులు విడుదల చేసి ఆదుకోవాలని కార్మికులు వేడుకుంటున్నారు.

చిక్కి బిల్లులు చెల్లించాలి

నెలకు రూ.3 వేలు వేతనం కోసం కష్టపడుతున్న కార్మికుల ఆర్థిక స్థోమతను ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకుని చిక్కి బిల్లులను అడ్వాన్సుగా చెల్లించాలి. ప్రతి నెలా 5వ తేదీలోపు క్రమం తప్పకుండా వేతనాలు అందించాలి. రాష్ట్రంలో కొన్ని చోట్ల పిట్టవరి నుంచి వేతనాలు, చిక్కి బిల్లులు రావాల్సి ఉంది. అటువంటి వాటిని గుర్తించి తక్షణమే బకాయిలు చెల్లించాలి. పాఠశాలలను పున:ప్రారంభించే సమయానికి వంట శాలలకు మరమ్మతులు చేయించాలి. పాఠశాలలకు వంటలు సరఫరా చేస్తున్న స్వచ్ఛంద సంస్థలైన ఆశ్రయపాత్ర, ఇస్కాన్ వంటి వాటిని ప్రభుత్వం రద్దు చేసి, కార్మికులతో వంటలు చేయించి విద్యార్థులకు నాణ్యమైన పౌష్టికాహారాన్ని అందించాలి.

- కె.స్వరూపరాణి, మధ్యాహ్న భోజన పథకం యూనియన్ ప్రధాన కార్యదర్శి

నీరసనలో నిమిషం నాయకులు

రైతు వ్యతిరేక బిల్లులను ఉపసంహరించాలి

ప్రజాశక్తి - కడప అర్బన్

కేంద్ర అమోదించిన రైతు వ్యతిరేక కేంద్ర వ్యవసాయ బిల్లులను వెంటనే ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతుాకడపలో సిపిఎం జిల్లా కార్యాలయ ఆవరణలో ఆదివారం నిరసన తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా సిపిఎం జిల్లా కార్యదర్శివర్గ సభ్యులు ఎ.రామోహన్ మాట్లాడుతూ పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టిన వ్యవసాయ బిల్లులను ఆమోదించడం పట్ల భవిష్యత్తులో రైతాంగం నష్టపోతుందని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఒకే దేశం-ఒకే వ్యవసాయ మార్కెట్ పేరుతో మోడి ప్రభుత్వ కొనేవారు లేక రైతులు కూడా నష్టపోతున్నారు.

రైతులు తమ పంటలను ఎక్కువైనా, ఎవరికైనా అమ్ముకోవచ్చని, ఏ కార్పొరేట్ కంపెనీతోనైనా ముందుగా ఒప్పందం చేసుకోవచ్చని మాయమాటలు చెబుతోందన్నారు. పేద రైతులు, కొలు రైతులు తమ పంటలను తమ గ్రామాల వరిది దాటి అమ్ముకునే స్థితిలో లేరని తెలిపారు. స్వామినాథన్ కమిషన్ సిఫార్సుల ప్రకారం రైతుల పంటలకు మద్దతు ధరలు కల్పిస్తామని హామీ ఇచ్చిన మోడి ప్రభుత్వం విఫలమైందని విమర్శించారు. కార్యక్రమంలో సిపిఎం జిల్లా కార్యదర్శివర్గ సభ్యులు బి.మహేశ్వర్, డివైఎస్ఐ జిల్లా అధ్యక్షులు జగదీష్, కార్యదర్శి శివకుమార్, ఎస్ఎన్ఐఐ రాష్ట్ర సహాయ కార్యదర్శి నరసింహా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వారధి .. ఆ ఊరి వారిది...

అది రెండూ పక్కపక్క గ్రామాల్లో ఒకదానికొకటి కిలో మీటరు దూరంలో ఉంటాయి. కానీ, ఈ గ్రామం నుంచి ఆ గ్రామం చేరాలంటే- 15 కిలోమీటర్లు ప్రయాణించాలి. ఆ రెండు గ్రామాల మధ్య ఒక నది ఉండటమే దీనికి కారణం. ఆ నదిపై వంతెన నిర్మాణం ఈ సమస్యకు పరిష్కారం. ఎన్నిసార్లు విన్నవించినా ప్రభుత్వాలు పట్టించుకోలేదు. దీంతో, 30 ఏళ్ల విజ్ఞులకు తరువాత ... ఆ గ్రామస్థులే కదిలారు. అందరూ చందాలు వేసుకొని, శ్రమదానం చేసి, వంతెన నిర్మించుకున్నారు.

బీహార్‌లోని గయ జిల్లాలోని బుధాలేకు చెందిన వజ్జిదంజి, మదర్ల ప్రజలు 1992లో ప్రభుత్వానికి ఒక అర్జీ పెట్టుకున్నారు. తమ గ్రామాల వెంబడి ఉన్న నది మీద వంతెన నిర్మిస్తే 15 కిలోమీటర్ల దూరం ఒక కిలోమీటరుకు తగ్గుతుందని, వెంటనే వంతెన కట్టాలని కోరారు. అయితే వారి ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం పెడచెవిన్ పెట్టింది. దీంతో నది గుండా ప్రయాణించడం ప్రమాదకరమని తెలిసినా దూరం తగ్గుతుందన్న ఆశతో 30 ఏళ్లుగా నిత్యం విద్యార్థులు, రైతులు ఆ నది గుండానే ప్రయాణిస్తున్నారు. వర్షాకాలంలో నది పొంగి వరదలు వచ్చినా వారు ప్రయాణించాల్సి వచ్చేది. గతేడాది వరద ప్రవాహానికి ముగ్గురు గ్రామస్థులు చనిపోయారు.

ఈ సంఘటనతో గ్రామస్థులంతా ఏకమయ్యారు. పెద్ద జుహారంగ సభ నిర్వహించు కుని వంతెన నిర్మాణం గురించి చర్చించారు. అందుకోసం నిధులు సేకరించారు. ఆ నిధులతో వంతెన నిర్మాణానికి కావాల్సిన సామగ్రిని సమకూర్చుకున్నారు. వారే శ్రమదానం చేశారు. ఇప్పుడు ఆ వంతెన పూర్తి అయింది. వాళ్ల సమయం, దూరం రెండూ ఒకేసారి తగ్గిపోయాయి. ఆగస్టు 30న ప్రారంభించిన వంతెన నిర్మాణంలో స్వచ్ఛందంగా పంద మంది శ్రమదానం చేసేందుకు ముందుకు వచ్చారు. దీంతో చాలా స్వల్ప కాలంలోనే 110 అడుగుల పొడవు, 12 అడుగుల వెడల్పుతో వంతెన పూర్తయింది. నిర్మాణ పనులు జరిగేటప్పుడు కళ్ళు తెరిచిన ప్రభుత్వం నిధులు విడుదల చేసింది. అయితే అవి అవసరం లేకుండానే గ్రామస్థులు పోగు చేసిన డబ్బుతోనే వంతెన పూర్తయింది. ఇప్పుడు దూరాధారం తగ్గి గ్రామస్థులు హాయిగా ప్రయాణం చేస్తున్నారు.

సబ్బిడీ నిధులపై వివాదం

- వెనక్కి ఇవ్వమని కోరుతున్న ఆర్థికశాఖ
 - స్పందించని బ్యాంకర్లు ప్రజాశక్తి ప్రత్యేక ప్రతినిధి - అమరావతి
- వివిధ కారణాలతో లబ్ధిదారులు బ్యాంకుల నుండి తీసుకోని సబ్బీడీ మొత్తంపై వివాదం నెలకొంది. ఈ మొత్తాన్ని వెనక్కి ఇచ్చేయమని ఆర్థికశాఖ పదేపదే ఆడిగి నప్పటికీ బ్యాంకర్లు స్పందించడం లేదు. దీంతో ఆ మొత్తాన్ని వెనక్కి తీసుకు వచ్చేందుకు ఇతర మార్గాలను ఆర్థికశాఖ అన్వేషిస్తోంది. 2016-17 నుంచి 2018-19 వరకు తేలిస రైతుల మేరకు దాదాపు 263 కోట్ల రూపాయల సబ్బీడీ నిధులు బ్యాంకుల్లో ఉండిపోయాయి. ఇది దాదాపు 40 వేల మంది లబ్ధిదారులకు సంబంధించిన మొత్తం! ఈ నిధులను వాపసు ఇవ్వాలని గత ఏడాది కాలంగా పలు రాష్ట్ర స్థాయి బ్యాంకర్ల సమితి సమావేశాల్లో ప్రభుత్వం కోరుతూనే ఉంది. ఈ మేరకు ఎస్ఎంఓలెస్ నుంచి బ్యాంకర్లకు కూడా లేఖలు వెళ్తున్నాయి. అయితే అతి కొద్ది మంది బ్యాంకర్లు మాత్రమే ఈ దిశలో స్పందిస్తున్నారు. ఆరు నెలల క్రితం వరకు 300 కోట్ల వరకు కెండింగ్లో ఉండగా, కేవలం 40 కోట్ల వరకు మాత్రమే వెనక్కు వచ్చినట్లు అధికారులు చెబుతున్నారు. ఈ నిధులు వాపసు వస్తే కష్టాల్లో ఉన్న ఖజానాకు ఎంతో కొంత ఉపయోగం ఉంటుందన్న వారు అంటున్నారు.

రైతు కన్నీరు రాష్ట్రానికి మంచిది కాదు : లోకేష్

ప్రజాశక్తి - అమరావతి బ్యూరో
రైతు కన్నీరు రాష్ట్రానికి మంచిది కాదని టిడిపి జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి నారా లోకేష్ పేర్కొన్నారు. ఈ మేరకు అదిశారం ఆయన ట్వీట్టర్‌లో పోస్టు చేశారు. రైతాంగం ఒక్కటై ఈ దగా మీటర్లు పద్దంటున్నా, ఆందోళన చేస్తున్నా అధికారులు మాత్రం పంపుసెట్లకు మీటర్లు బిగించడం దారుణమన్నారు. వైసిపి ప్రభుత్వ రైతు వ్యతిరేక నిర్ణయాలను ఖండిస్తున్నామన్నారు.

LOANS

మరి తొనేక పునాన్ని ద్వారా అన్ని రకముల లోన్లు ఇస్తున్నాము.

- ఆగ్రికల్చరల్ లోన్స్ • మార్కెట్ లోన్స్ • ఐఐఐఐ లోన్స్ • ఫ్రాంచైజ్ లోన్స్ • డిజిటల్ లోన్స్
- వాహనాల లోన్స్ • ఎడ్యుకేషన్ లోన్స్

మా కంపెనీ ద్వారా 0.50 వేల నుంచి వడ్డీపై లోన్లు మించి 50 లక్షల వరకు ఇస్తున్నాము.

All Loans are available Govt. & Retd. Employees, Private Employeesను వర్తించును.

7386533268

9550367603

ప్రజాశక్తి

తడి తలపులు

అంబాన్ని వీడింది
చినుకు...
చండి బిడ్డవాల్చినంత
సంబరం నేలకు
--

వానల్చినప్పుడల్లా...
సవ్వు కప్పేసి
పెద్ద గొడుగు
మా అమ్మ చీర కొంగు
--

నాన్న తలుపేసాడు
అమ్మ కిటికీ తెరిచింది
పిల్లాడి మనసు
వానలో చిందులేస్తోంది
--

విగ్రహం మీది
మరకలు తుడిచి
బాహుజీపై
మమకారం చాటుకుంది వాన
--

రేయంతా
కురిసిన వర్షానికి
నీధి దీపమెత్తలే
పొక్కుం
--

వానల్చినాడు
నిద్రే పట్టుకు...
చిల్లు పడ్డ గొడుగులో
చినుకుల సవ్వడి
--

తడవని చోటాడు వుండడు
మా పాకలో...
కునికి పొట్టెన్ను
సవ్వు... చెల్లినీ.. చూస్తూ..
మా అమ్మ కంట్లో....
మరో వాన.

- ఎ.నాగాంజనేయులు
99590 17179

ప్రజా ఎజెండా

మందిర నిర్మాణాలతో
దైవ నామ స్మరణలతో
వరాల 'చర్చ' కురవవు
ప్రగతి 'సంఘ'లేమి పండవు
ఉత్పత్తి ముప్పట్లతో
కొత్తదనపు నిదానంతో
అధిక కడుపులు నిండవు
దారిద్ర్య గొబులు మనకబారవు
అధికరణలు మారిస్తేనే
చుట్టపు చూపు చట్టాలు తెన్నెదో
సమైక్యత గాలులు పిచవు
శాంతి పావురాచేపి విహరించవు
మొక్కుబడి పథకాలతో
అవకాశవాద ప్యాకేజీలతో
పేదరికం అంతరించడు
జాతి సుసంపన్నులై వెలగదు

నాయక వర్గా..!
మనసు దొంతరల విషం నింపి
తీసి మాటల ఊలల తోడేస్తే ఎలా?
జాతీయోన్మాద దారుల నడుస్తూ
ప్రగతి పాటలు పల్లవిస్తే మేలా?
బదుగు బతుకుల కూలదోసి...
బ్యారోక్రాట్లకు ఎర్ర తిహావీలేలా?
రాజాడి రాజా..!
నీ మత 'భాగోతం' చూడంది కాదు
సామ్రాజ్య 'పోకడ' తెలియంది కాదు
అభూత కల్పనలు వడ్డు !
కప్పుకాటుకనాలు అనలే వడ్డు !
ఇప్పటికైనా
స్వీయ 'ఎజెండా' వక్రస్థితి
ఇచ్చిన మాటల కట్టుబడు
కాదంటే... జన 'ఎజెండా'
బలమెంతో చూ(ప)డక తప్పదు!

- కోడిగూటి తిరుపతి
95739 29493

రైతుకబీ వెలుగు?

నాగ్‌లనిడలో పాలంపొత్తిగ్గలో
పొద్దులను దున్నకుంటూ
కష్టాల కుంపటిలో కండలను కరిగిస్తూ
స్వేదాన్ని పండిస్తూ
అందరి అరచేతిలో అన్నమైన రైతన్నను
ప్రకృతి ప్రకోపాలు చిమ్రుతున్న విషం
నిరాశల వలలోకి నెత్తి వేస్తుండగా
శాసనాలు శాపాలై
మూలగే నక్కపై తాటిపండులు
పలెదన పాయసం వాయసం పాలెనట్లు
కాయకష్టాల కౌగిలి తప్ప
వేలికొనలను తాకలేని పెతుకు సవ్వడిలో
పోతపోసుకున్న ఆశల విత్రాలు ఊహారేఖలై
పూడయం కాదు భగ్గు మనోఫలం
ఎన్నడు చూడనో రైతన్న దుస్థితి!
ఎప్పుడు ప్రసరిస్తాయో
కర్షక జీవితంలో ఆశాకిరణాలు!
- మేమారా శ్రీనివాస్
99121 28967

ప్రజాశక్తి

www.prajasakti.com
facebook/prajasakti, twitter/prajasakti

4

విజయవాడ

సోమవారం 21 సెప్టెంబర్ 2020

పిల్లలు భాషల్ని ఎలా నేర్చుకొంటారు?

అంప్రదేశ్‌లో ఆంగ్లభాషను తప్పనిసరి చెయ్యడంపై ఒకవైపు వివాదం సాగుతోంది. మరోవైపు నూతన విద్యావిధానం ప్రాథమిక విద్య పీలున్నంత వరకు మాతృభాషే మాధ్యమంలో జరగాలని, ఎనిమిదో తరగతి దాకా, ఆపైన కూడా ఈ విధానమే కొనసాగడం మంచిదని పేర్కొంది. వెంటనే కేంద్రమంత్రి ఇది కేంద్రీయ విద్యాలయాల్లో అమలు చెయ్యలేమని సెలవిచ్చారు! రాష్ట్రాలే మాధ్యమాన్ని నిర్ణయించుకొంటాయని, ఇలాంటి సరళత, వెసులుబాటు ఉండటమే ఈ విద్యావిధానం ప్రత్యేకత అని కూడా ప్రకటించారు. దీని చుట్టూ ఇప్పుడు కావల్సినంత చర్చ జరుగుతోంది. కొందరు దీంతోనైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి జ్ఞానోదయం కలగాలని కోరుతుండగా, కొందరు దౌందూ దౌండేనని పెదవి విరుస్తున్నారు. ఇంకొందరు కనీసం విధానపరంగానైనా, ఒక అవర్గాలైనా మాతృభాషే మాధ్యమాన్ని కేంద్రం ముందుకు తీసుకొని రావడం గుడ్డిలో మెల్ల అని తృప్తి పడుతున్నారు. ఏమైనా మళ్ళీ మాధ్యమంపై చర్చ మొదలైంది. ఈసారి ఇది దేశవ్యాప్తంగా సాగుతోంది.

ఈ నేపథ్యంలో ప్రముఖ విద్యావేత్త ప్రొఫెసర్ కృష్ణకుమార్ ఓ విలువైన అంశాన్ని ముందుకు తెచ్చారు. వలస పాలనలో మగ్గిన దేశాలన్నిటా ఈ మాధ్యమ సమస్య మాటిమాటికీ చర్చకు వస్తోందనీ, ఇది ఇప్పుడల్లా ముగిసే చర్చ కాదనీ అన్నారు. 'ఏ మాధ్యమంలో విద్య సాగాలన్న దానికంటే అసలు పిల్లలు భాషల్ని ఎలా నేర్చుకొంటారన్న అభ్యసన సూత్రంపై చర్చ జరగడం ముఖ్యమని ప్రతిపాదించారు. పిల్లలకు ఆ మాటకొస్తే మొత్తం మానవజాతికి భాష అత్యంత సహజంగా ఎలా దక్కుతోందన్న దానిపట్ల స్పష్టత మనకు లభిస్తే... భాషాభాషను చిక్కుముడి తనంతలానే విడిచేతుందని ఆయన వాదంలోని సారాంశం.

చోమేస్వీ సహజ సంపాదన

పిల్లలు భాషల్ని ఎలా నేర్చుకొంటారు? అనేది భాషాశాస్త్రంలోనూ, బోధనాభ్యసన తాత్విక చర్చలోనూ చాలా విలువైన అంశం. దీనిపై ఏళ్ళ తరబడి శోధించిన ఉద్ధందులున్నారు. వారి పరిశోధనల ఆధారంగా ఏర్పడ్డ గొప్ప సూక్తికరణలు న్నాయి. వీటిలో కొన్నింటిని పరిశీలిద్దాం.

పిల్లలు మాతృభాషను నేర్చుకొనే పద్ధతిని భాషా శాస్త్రజ్ఞులు సహజ సంపాదన (Aquisition) అంటారు. అంటే ఇది మనం బడిలో బోలెందిన రీతిలో ఉండదు. తాము నేర్చుకొంటున్నామని అన్న స్పృహ లేకుండా నేర్చుకోవడమిది. దాదాపు అయిదేళ్ళ ప్రాయానికి పిల్లలందరూ మాతృభాషలోని వాక్యనిర్మాణ రీతుల్ని స్వాధీనం చేసుకొంటారని నోమనోమేస్వీ అంటారు. అంతేగాక తన పరిసరంలో వున్న భాషా వ్యవహారాన్ని గమనించి దాని నుంచి భాషానిర్మాణ సూత్రాలు నిర్మించు కొంటారని ఆయన ప్రతిపాదిస్తాడు. పిల్లలకు పుట్టుకతోనే భాషా సంపాదనా సాధనం (Language Acquisition Device) ఒకటి అధీనంలో ఉంటుందనీ, అది అలిఖిత వ్యాకరణాన్ని నిర్మిస్తుందని ఆయన పేర్కొంటాడు. వాక్యనిర్మాణ రక్షత, సదన ద్యాక్యనిర్మాణ వివే చన కల్గించే యంత్రాంగం మానవులకు పుట్టుకతోనే వస్తుందనీ, అది జీవసాక్షా మని (Biological Endonement) కూడా చోమేస్వీ సిద్ధాంతీకరిస్తాడు. ఇది మానవుల ప్రత్యేక లక్షణంగా (Species Specifio) కూడా ఆయన పరిగణిస్తాడు. మాతృభాషా వ్యవహారాలు భాషలో కేవలం వాక్య నిర్మాణ రీతుల్ని మాత్రమే నేర్చుకోరు. వాటిని తప్పనిసరిగా నేర్చుకొంటూనే ప్రయోగ వైచిత్రీని, భాషలోని వైవిధ్యాన్ని కూడా నేర్చుకొంటారు. పాత హాస్యీప్తులకు అనందిస్తారు. కొత్తవి సృజిస్తారు, సామెతలు, జాతీయాలు, పలుకుబళ్ళు అర్ధవంతంగా ఉపయోగిస్తారు. కొత్తవి సృష్టిస్తారు, భాషలోని లయాత్మకతను పట్టుకొంటారు. పదాల్ని ధ్వని సమత కోసం, అర్థవృష్టికోసం జాగ్రత్తగా ఎంచుకొంటారు. ఇవన్నీ భాషలోని సృజన వ్యాపారాలు.

ఇదంతా శిశువు తన పరిసరాలలోని నిత్య సంబంధం, సంవాదం కలిగి

క్రియాశీలంగా పాల్గొ నడం ద్వారా సాధ్యమవుతుంది. ఈ పాల్గొనడానికి 'అవసరం' ప్రాతిపదికగా ఉంటుంది. ఇలా నేర్చుకో వడం ఒక్క మాతృభాష విషయంలోనే సాధ్యం. మరో భాషను కూడా సహజతరంగా పిల్లలు ఇలానే నేర్చుకోగలరు. ముష్టిం పిల్లలు ఉర్దూతోపాటు ఇంకో భాషను (మన రాష్ట్రంలో తెలుగును) సహజంగా నేర్చుకోగల్గడంలోని రహస్యమిదే. దీని తర్వాత దశ బడిలో సాగుతుంది. ప్రపంచాన్ని అర్థం చేసుకొంటూ భాషను విస్తరించు కంటూ విద్యార్థి జీవితాంతం పయనిస్తాడు. దీన్ని బడి వేగరపరుస్తుంది. ఇది భాషాభ్యసనంలోని రెండవ పద్ధతి. దీన్ని మనం 'స్పృహతో కూడిన, అభ్యసనం' (Conscious Learning) అనొచ్చు. ఇలా భాషాభ్యసన ప్రక్రియ 'అనవధికంగా' సాగుతుంది.

పియాజెట్ 'జ్ఞానాత్మికభాషావృద్ధి'

మనిషిలోని జ్ఞానాత్మిక వ్యవస్థ అనువంశికంగా ఎలా రూపుదిద్దుకొంటుందో విస్తృత పరిశోధనలు చేసిన శాస్త్రవేత్తల్లో జీన్ పియాజెట్ (1896-1980) చాలా ముఖ్యుడు. తన 'జెనటిక్స్ ఎపిస్టమాలజీలో' పిల్లల మానసశాస్త్రాన్ని అయిన నాలుగు దశలుగా విభజిస్తాడు. ఏ దశలో జరగాల్సిన అభివృద్ధి ఆ దశలో జరగకపోతే తర్వాతి దశ కంటుబుడు తుండటాదు. శిశువు తననూ, ప్రపంచాన్ని వేర్వేరుగా విభజించి గుర్తుంచుకొనే ప్రక్రియతో మనసులో మెదలడం ఈ దశలోనే జరుగుతుంది. ఏడవడం, నవ్వుడం శిశువు భాషా తొలి రూపాలు, శారరక మానసిక వైకల్యా లేని ఏ పిల్లలకైనా ఈ వైపుజ్ఞాలు అత్యంత సహజంగా సంక్రమిస్తాయి. ఇలా రెండేళ్ళలో తొలిదశలో ఏర్పడ్డ ఊహాచిత్రాలు కుటుంబ సభ్యులతో, పరిసరాలతో పరస్పర సంబంధాలు కొనసాగించే కొద్ది రెండేదశలో వేగంగా అభివృద్ధి చెంది, పరిణితి చెందిన భాష రూపంలో వ్యక్తమవు తాయి. ఈ దశ ఏడో ఏట ముగుస్తుంది. పదకొండేళ్ళ ప్రాయానికి 'అవరోపన థింకింగ్' దశ పూర్తయి అన్ని రకాల వాక్య నిర్మాణాల మీదా పట్టు లభిస్తుంది. నాల్గవ దశలో తార్కిక శక్తి కూడా తోడవుతుంది.

పైన చెప్పాకొన్న నాలుగు దశలు సహజంగా సాగాంటే పరిసరాల్లో బిడ్డ క్రియాశీలగా పాల్గొనడం కీలకం. దీనికి 'అవసరం' భూమిక. ఇవి మాతృభాషకే సాధ్యం. ఈ దశలో పరాయి భాషను నేర్పడంలో రెండు సమస్యలున్నాయి. అలాంటి 'పరిసరాలు', 'పాల్గొనడం', 'అవసరం' అనే ప్రాతిప దికలు లేకపోవడంవల్ల వల్లెవేతలు, డ్రిస్టింగుల మీద ఆధారపడ్డం, చివరికిది యాంత్రికంగా మారడం మొదలైన సమస్య. మాతృభాష నేర్చుకోవడం కంటుబుడి శిశువు పరంపారాభాష చెంది, 'సహజ భాషా సంపాదనకు' తీవ్రమైన అవరోపం ఏర్పడ్డం రెండో సమస్య. అలాగే మాతృభాషను భాషాశాస్త్ర వేత్తలు 'అనవధికం' (Infinity) అంటారు. పరాయి భాషకు ఈ తత్వం దాదాపు అసాధ్యం.

జాన్ హోల్ట్ 'ప్రయోగాల పాఠాలు'

'జాన్ హోల్ట్' పరిశోధన పూర్తిగా ప్రయోగా త్మికం. ఆయన సిద్ధాంతం ప్రతిపాదనలకన్నా అనుభవాల క్రోడీకరణ, విశ్లేషణలకు జీవితాన్ని వెచ్చించాడు. పసిబిడ్డల రోజువారీ పరిణామాల్ని, చేష్టల్ని ఆయన క్రమబద్ధంగా ఏళ్ళ తరబడి రికార్డు చేశాడు. పిల్లల ప్రతి పనిని నిశితంగా పరిశీలించి 'పిల్లలు ఎలా నేర్చుకుంటారు?', 'పిల్లలు ఎలా వెనకబడతారు?' అనే రెండు సుప్రసిద్ధ గ్రంథాలు రచించాడు. పిల్లలు ప్రతి పనిలోనూ అటరోనూ, ఒంటరిగా ఉన్నా

వలస బతుకులపై అదాటు కుదుపు

ఉన్న ఊరిని, ఊపిరితో కొట్టుకునే మనుషులను విడిచిపెట్టి, జానెడు పొట్టకోసం, వలస పోవడమంటేనే పెద్ద యజ్ఞం. రత్నగర్భగా కొనియాడే ఈ దేశంలో వనరులన్నీ దోపిడీకి దూరమైనా, భూములన్నీ బడాబాబుల చేతిలోకి వెళ్లిపోవడంతో ఆకలి తీవులు తలా దిక్కుకి వెళ్లే దుస్థితి దాపురించింది. బడుగుల దుస్థితిని కలలోనూ మరలంటే దిగజార్చింది. లాకడోన్ వల్ల వలస వెళ్లినచోట పనులు లేకుండా పోయాయి. తినడానికి బువ్వ లేదు. పిల్లలకు పాలు లేవు. ఆకలి నుగ్గబట్టుకుని, సొంతూరికి నడుచుకుంటూనే బయలు దేరారు కార్మికులు. పాదాలు నెత్తురోడుతున్నా, లాటిలు అదిలిస్తున్నా సుద్దర్ల ప్రయాణం చేశారు. ఈ వలస దుఃఖాన్నంతా గొంతలోతెత్తుకుని ఆడకే రచి పాట పాడారు. కవులంతా కలాలను పట్టుకున్నారు. వలస వెతలను అనేక రకాల కవితలుగా వ్యక్తీకరించారు. వాటిలో కళాత్మకమైనవి, ఉద్వేగభరితమైనవి, రాజ్యం కట్టుకున్న గంతలని విప్పే వాటిని కలిపి వర్ణమాన కవి బిల్లా మహేందర్ 'వలసనయజ్ఞం' సంతకంపం తెచ్చారు. ఇందులో 110 కవితలు ఉన్నాయి.

లాకడోన్ సమయంలో రైల్వేస్టేషన్లో ఊరికెళ్తూ తల్లి చనిపోయింది. లోకం తెలియని చండీపిల్ల అమ్మను లేపుతుంది. దేశపతి శ్రీనివాస్ ఇలాంటి నేపథ్యంతోనే 'తాపు' కవిత రాశాడు. కొంచెం ఆగుదామా?/ నెత్తినమాట చంకం పిల్లాడు మోస్తోన్న అమె అడిగింది/ మనమింకా మరుభూమిని దోచు/ మనుషులు కనిపించని చోట ఆగుదాం/ మోయలేని బరువుతో/ తల తిప్పుకుండా చెప్పాడతను/ దారి దువ్వలో/ అమె నెత్తుటిమెట్టులా/ నేలలో ఇంకిపోయింది/ భూమి కాలుతుంటే/ రాళ్ళ కరుగుతుంటే/ ఆశాశంలేకి అవిరైతం/ అతను వేడుకున్నాడు/ 'అయ్యారా!'/ మీలో ఎవరైనా బతికుంటే/ ఈ పసికందును/ మనుషులు బతికన్నా తాకుకు చేర్చండి'. ఎంతగా గుండెల్ని ఇలాంటి నేపథ్యంపై గదా! అలాంటి పసిపిల్లలను మనుషులై అడుకు నేదెవరు? వలస వెళ్లి వాళ్లం చేశారు. నారాయణశర్మ గారు 'మాకులా' కవితలో చెబుతారు.

'సారవంతమైన నగరాన్ని నిర్మించాక/ నదురిందుకు ఎండిన కళ్ళతో నిలబడ్డామె/

ఏ వైపుకు మరలిపోతున్నాయో అదే చరిత్ర/ నిర్మించిన ఈ నవనగరాల వెనక/ ఎన్ని నదుల అత్యుద్ధృగసముద్రం వస్తుంటే, అదుకోవటం కఠినాలైన పూలతోటల/ ఉచ్చాస నిశ్వాసనలున్నాయో చూశావా?/ ప్రభూ! ఆశాశం మీంచి/ నాలుగు పూలదోహలు చేశారు. ఈ వలస దుఃఖాన్నంతా గొంతలోతెత్తుకుని ఆడకే రచి పాట పాడారు. కవులంతా కలాలను పట్టుకున్నారు. వలస వెతలను అనేక రకాల కవితలుగా వ్యక్తీకరించారు. వాటిలో కళాత్మకమైనవి, ఉద్వేగభరితమైనవి, రాజ్యం కట్టుకున్న గంతలని విప్పే వాటిని కలిపి వర్ణమాన కవి బిల్లా మహేందర్ 'వలసనయజ్ఞం' సంతకంపం తెచ్చారు. ఇందులో 110 కవితలు ఉన్నాయి.

'శ్రమ సీతాకోక చిలుక' రెక్కలకింత సాయం కావాలి/ దేశం తలుపులు తెరుచుకునే వరకైనా/ ఆకలి కొండలెలువ వాళ్ళను మనియోకుండా చూడాలి/ వలసపిట్టలకింత వైద్యాన్ని నూరిపోయాలి/ కానీంక మానవత్వాన్ని చిలకెనస్తూ/ నగరంలో పూసే చెమటపూలు వాడిపోకుండా చూసకోవాలి'. కవులు మానవతను అభిడవుదూ, అవసరమైనపుడూ ఇలా తల్లివేపుతుంటారు. ఆపదలో ప్రజలున్నప్పుడు వాళ్ళను తండ్రిలా అదుకోవాల్సింది ప్రభుత్వమే. దిక్కుమొక్క లేక రోడ్లైన పడి నిడుచుకుంటూ వస్తుంటే, అదుకోవటం మానేసి జాగ్రత్తల నుద్దులు చెబుతోంది. ఆ స్థితిపై "బాధకల లేవోళ్ళం బాబయ్యా" కవితలో జి. లక్ష్మీనరయ్య ఇలా రాసారు : "ఔను గుంపోడా/ తొంగునే జాగ లేదంటే ఎట్లా/ దూరం పాలింటి/ ఒట్టి నీళ్ళకే గతి లేదంటే/ నెట్టునీళ్ళతో చేతులా ఆంటే ఎట్లా కుదురుల్ని/ మీరు చెప్పింది నెత్తమే బాబయ్యా/ మొనుసలేదు గాబట్టే మాకు పెతుకులు కురవమంటున్నాడు. అన్ని ఎప్పుడూ కరుణా హృదయుడు కదా! ప్రసాదమూర్తి 'ఒక వార్త చెప్పండి' అని ఇలా రాశాడు : 'ఎవరైనా ఒక వార్త చెప్పండి/ వాళ్ళంతా ఇళ్ళకు చేరుకున్నారని/ ఎవరి నెత్తిమీద వాళ్ళ ఒకదేశాన్ని పెట్టుకుని గుడ్డిగా ఎటో పోతున్నారని/ ఆకలిపేగుల్ని వందల కిలోమీటరుల పరచుకుంటూ వెళ్లినవాళ్ళ/ మైలురాళ్ళకు నెత్తుటిబోట్లు పెడుతూ వచ్చిన దారిపట్లారం/ వాళ్ళమీ చచ్చిపోరు/ కొన ఊపిరితోనైనా బతికే పుంటారు/ వాళ్ళకోసమూ వాళ్ళ పిల్లల కోసమో కాదు/ మనకోసం/ మన నగరాల దీపకాంతుల కోసం". మహామహా నగరాలన్నీ వలస కార్మికులే, శ్రామికులే నిర్మించారు. ఈ కవి 'రాశైత్తిన కూలిల' పక్షాన గళం వినిపింటే, వాళ్ళ ఇళ్ళు చేరాలనీ సంధేతాలు పంపుకోవడం తప్ప/ మనతో తెలుసు'. వీళ్ళకు వినిపించడం తప్ప/ మనతో తెలుసు! వీళ్ళకు వినిపించడం తప్ప/ మనతో తెలుసు! వీళ్ళకు వినిపించడం తప్ప/ మనతో తెలుసు! వీళ్ళకు వినిపించడం తప్ప/ మనతో తెలుసు!

- మెట్లా నాగేశ్వరరావు

